

ОБЩИНА НЕДЕЛИНО

4990, гр. Неделино, ул. „Александър Стамболийски”, №104

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1
АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА
УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

КЪМ

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО,
2022 - 2028 г.

2023 г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
ИУТ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРО	Масово разпространени отпадъци
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
МПС	Моторно превозно средство
НСИ	Национален статистически институт
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОбА	Общинска администрация
ОбС	Общински съвет
ОО	Организация по оползотворяване
ОПОС	Оперативна програма «Околна среда»
ОЧЦМ	Отпадъци от черни и цветни метали
ОПР	Общински план за развитие
ПИП	Прединвестиционно проучване
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПО	Предотвратяване на отпадъците
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУО	Програма за управление на отпадъците
РДНО	Регионално депо за неопасни отпадъци
РДБО	Регионално депо за битови отпадъци
РДО	Рамкова Директива за отпадъците
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
СМР	Строително-монтажни работи
ТБО	Твърди битови отпадъци

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1	Морфологичен състав на битовите отпадъци от община Неделино, %, 2019 г.
Таблица 2	Цели и приложими мерки, предвидени в Регионална програма за управление на отпадъците на общините Мадан, Неделино и Златоград, 2016-2020 г.
Таблица 3	Приходи от такса за битови отпадъци в контекста на общинския бюджет в Община Неделино
Таблица 4	Размер на отчисленията по чл. 64 от ЗУО (лв/тон)
Таблица 5	Приходи от такса за битови отпадъци в контекста на общинския бюджет в Община Неделино

СПИСЪК ФИГУРИ

Фигура 1	Общо образувани битови отпадъци, община Неделино (2016-2021 г.), t
Фигура 2	Образувани битови отпадъци в община Неделино за периода 2016-2021 г. (kg/жител/година)
Фигура 3	Депонирани битови отпадъци в община Неделино за периода 2016-2021г. (kg/жител/година)
Фигура 4	Депонирани битови отпадъци в община Неделино и България за периода 2016-2020 г. (kg/жител/година)
Фигура 5	Количества на образувани строителни отпадъци на територията на община Неделино за периода 2021-2022 г., t

Съдържание

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	2
СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ.....	3
I.1. Анализ на битовите отпадъци	9
<i>I.1.1. Генерирани количества, третиране и основни източници .....</i>	<i>9</i>
<i>I.1.2. Морфологичен състав на битовите отпадъци .....</i>	<i>15</i>
<i>I.1.3. Основни изводи .....</i>	<i>16</i>
I.2. Анализ на производствените отпадъци	17
<i>I.2.1. Образувани производствени отпадъци .....</i>	<i>17</i>
<i>I.2.2. Третирувани производствени отпадъци .....</i>	<i>17</i>
<i>I.2.3. Основни изводи .....</i>	<i>17</i>
I.3. Анализ на строителните отпадъци	18
<i>I.3.1. Образувани строителни отпадъци.....</i>	<i>18</i>
<i>I.3.2. Оползотворени строителни отпадъци .....</i>	<i>19</i>
<i>I.3.3. Основни изводи .....</i>	<i>19</i>
I.4. Анализ на утайките от ПСОВ	19
II.1. Анализ и оценка на действащото законодателство по управление на отпадъците в контекста на правата и задълженията на общините	23
<i>II.1.1. Анализ на действащото законодателство по управление на отпадъците в контекста на правата и задълженията на общините .....</i>	<i>23</i>
<i>II.1.2. Оценка на действащото законодателство по управление на отпадъците в контекста на правата и задълженията на общините .....</i>	<i>26</i>
II.2. Анализ и оценка на програмни документи на национално и общинско ниво	27
<i>II.2.1. Анализ програмни документи на национално и общинско ниво .....</i>	<i>27</i>
<i>II.2.2. Оценка на степента на изпълнение на програмните документи на общинско ниво .....</i>	<i>42</i>
<i>II.2.3. Основни изводи и препоръки .....</i>	<i>45</i>
III.1. Анализ на общинската нормативна рамка	48
III.2. Основни изводи и препоръки	53
<i>IV.1.1. Органи на управление на РСУО-Мадан .....</i>	<i>56</i>
IV. 2. Основни изводи и препоръки:.....	65
V.1. Анализ на функциите на общината за управление на отпадъците	67
V.2. Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци.....	69
V.3. Изводи и препоръки.....	70
VI.1. Описание на общинските депа в обхвата на анализа	73
VI.2. Изводи и препоръки	73

VII.1. Изясняване на същността на принципите „Замърсителят плаща“ и „Разширена отговорност на производителя“ и приложението им в общината...	76
VII.2. Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират подобни на битовите отпадъци.....	77
VII.3. Изводи и препоръки.....	78
VIII.1. Инфраструктура за битови отпадъци.....	81
<i>VIII.1.1. Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци.....</i>	<i>81</i>
<i>VIII.1.2. Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци.....</i>	<i>85</i>
VIII.2. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване.....	88
VIII.3. Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ.....	88
VIII.4. Основни изводи и препоръки.....	88
IX.1. Предложени мерки и съществуващи практики по предотвратяване образуването на отпадъци.....	91
IX.2. Основни изводи и препоръки.....	93
X.1. Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците.....	96
<i>X.1.1. Такси за депониране и третиране.....</i>	<i>96</i>
<i>X.1.2. Такса битови отпадъци.....</i>	<i>98</i>
X.2. Основни изводи и препоръки.....	99
XI.1. Анализ на финансовите потоци по управление на дейностите в отпадъците.....	102
XI.2. Основни изводи и препоръки.....	102

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част I. Анализ на състоянието
относно отпадъците*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 Г.

Настоящият раздел съдържа анализ на потоците отпадъци, образувани на територията на община Неделино. В анализа са включени следните видове отпадъци:

- Битови отпадъци. В рамките на битовите отпадъци особено внимание е отделено на биоразградими битови отпадъци и отпадъци от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло;
- Производствени неопасни отпадъци;
- Строителни отпадъци;
- Утайки от ПСОВ.

За всеки от посочените видове отпадъци са формулирани въпроси, на които анализът се стреми да отговори, представени в съответната част на раздела.

I.1. Анализ на битовите отпадъци

Разгледани са количествата на битовите отпадъци от територията на община Неделино – образувани, събрани, повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени.

Настоящите анализи са изготвени на базата на информация с най-висока степен на достоверност – наличната информация в Община Неделино – информацията, предоставяна от Общината на НСИ, МОСВ, ИАОС и/или други институции. Използваните данни за населението на общината са от НСИ.

На база на изготвените анализи, се дава отговор на следните въпроси:

- Какви са количествата и тенденциите на различните потоци отпадъци в общината за анализирания период?
- Какви са количествата образувани отпадъци в общината и каква е нормата на натрупване?
- Какъв е морфологичният състав на образуваните битови отпадъци в общината?
- Какви са количествата повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период и какви са тенденциите в третирането на битовите отпадъци?
- Каква е степента на изпълнение на целите, които са поставени пред общината, в съответствие с националното законодателство и разпределението на ангажиментите между общините в РСУО-Мадан?

I.1.1. Генерирани количества, третиране и основни източници

Основни тенденции в образуването на битови отпадъци

Съгласно Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците, транспонирана в ЗУО, „битови отпадъци“ са: смесени отпадъци или разделно събрани отпадъци от домакинствата, включително хартия и картон, стъкло, метали, пластмаса, биоотпадъци, дървесина, текстил, опаковки, отпадъци от електрическо и електронно оборудване, отпадъци от батерии и акумулатори, както и едрогабаритни отпадъци, включително дюшеци и мебели; смесени отпадъци или разделно събрани отпадъци от други източници, когато тези отпадъци са сходни по естество и състав с отпадъците от домакинствата. Битовите отпадъци не включват отпадъците от производството, селското стопанство, горското стопанство, рибарството, септичните ями и

канализационната система и от третирането на отпадъчните води, включително утайки от пречистване на отпадъчни води, излезли от употреба моторни превозни средства или отпадъци от строителство и разрушаване.

Количеството на генерираните отпадъци може да се разглежда като показател за това, колко ефективно е обществото, специално по отношение на използването на природните ресурси, и за избора на най-подходящи методи за третиране на отпадъците.

Процесите, свързани с формиране, събиране, извозване и друго обезвреждане на отпадъци, са в пряка зависимост от развитието и организацията на стопанската дейност, демографските особености на района и от природните условия, в които се осъществява човешка дейност. Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът им зависят от:

- Мястото на образуване;
- Стандарта на живот на населението и неговата култура;
- Степен на благоустроеност на населените места;
- Начин на отопление;
- Други фактори.

За територията на община Неделино по време на периода 2016-2021 г. се наблюдава тенденция към увеличение на количеството генерирани отпадъци до 2020г., след което следва леко намаляване през 2021г. (Фигура 1).

Фигура 1. Общо образувани битови отпадъци, община Неделино (2016-2021 г.), t

Количествата събрани битови отпадъци се отчитат в тонове и се депонират на регионалното депо в гр. Мадан.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 Г.

Населени места с организирано събиране на битовите отпадъци

Цялото население на община Неделино е обхванато от системата на организирано сметосъбиране.

Норма на натрупване на отпадъците

Основен показател при дефиниране на количеството на битовите отпадъци е нормата на натрупване, показваща количеството отпадъци, образувани от установена разчетна единица (1 човек) за определен период от време (година, денонощие). Нормата на натрупване се определя както в единица маса (kg, t), така и в единица обем (m³/l): **a = B/P · T** където **a** - норма на натрупване;

B - количество на отпадъците, (kg, t) ;

P - разчетна единица (човек и др.);

T - период от време.

Въз основа на отчетените количества на битовите отпадъци, са изчислени и нормите на натрупване за периода 2016-2021 г. (Фигура 2).

Фигура 2. *Образуваните битови отпадъци в община Неделино за периода 2016-2021 г.
(кг/жител/година)*

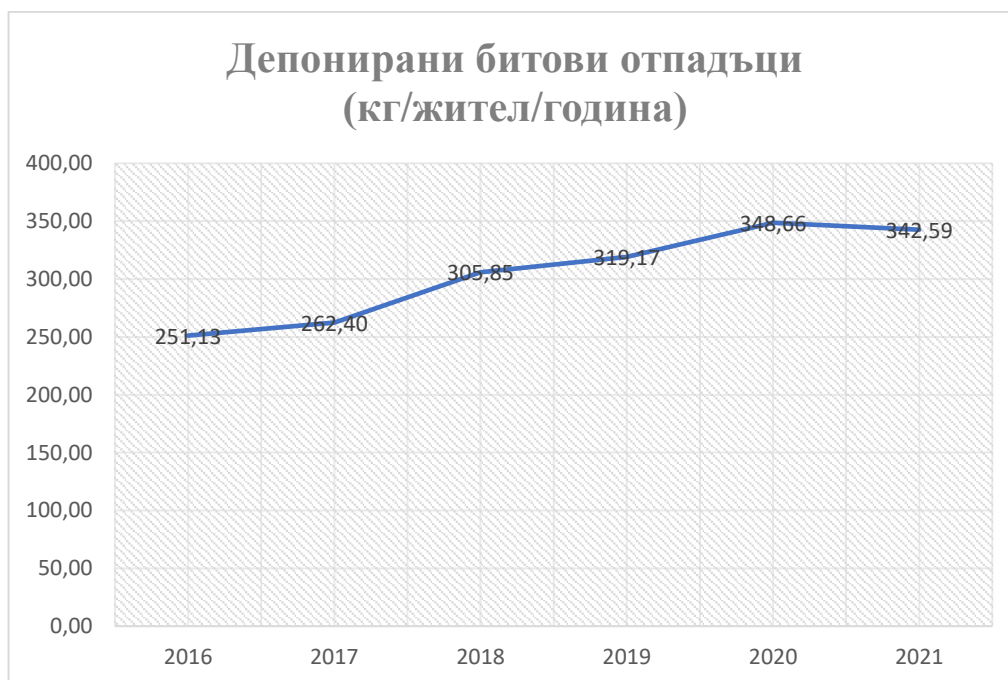
През периода 2016-2021 г. битовите отпадъци нарастват от 251.13 kg/ж/г до 348.66 kg/ж/г., през 2020г. Нормата на натрупване е най-висока през 2020 г., когато са докладвани 1289 t битови отпадъци, събрани от територията на общината. През 2021 г., следва лек спад в нормата на натрупване, като тя достига до 342.59 kg/ж/г.

Нормата на натрупване за този тип населено място (с население от 3 000 до 25 000 жители) е 295.5 kg/жител/година. По този показател община Неделино се доближава до средната стойност за страната за подобен тип населено място. Наличието на сходство с тенденциите в страната показва, че в общината действат обичайните фактори, свързани с генерирането на битови отпадъци.

Повторно използване, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на битовите отпадъци

На територията на община Неделино все още се наблюдават много високи нива на депонираните битови отпадъци, каквато е и тенденцията в страната (**Фигура 3**).

Фигура 3. *Депонирани битови отпадъци в община Неделино за периода 2016-2021 г. (kg/жител/година)*

Най-ниско ниво на показателя се наблюдава през 2016г, след което следва повишаване на количеството депонирани битови отпадъци, до 2020г., когато достига най-високи стойности. След това следва леко понижение през 2021г., където стойностите достигат 342,59 кг/жител/година.

За периода от 2016-2020г., количеството депонирани отпадъци на жител за година е по-високо в сравнение с това за цялата страна, като се наблюдава тенденция за увеличаване на количествата депонирани отпадъци пред годините. Най-високи са стойностите през 2020г. (**Фигура 4**).

Фигура 4. *Депонирани битови отпадъци в община Неделино и България за периода 2016-2020 г. (кг/жител/година)*

По данни от Община Неделино до момента не е създадена организация за разделно събиране на отпадъци от опаковки към източника на образуване – домакинства, административни сгради, търговски обекти и др. стопански субекти. Населението на общината е около 5200 души. Разпоредбата на чл.19, ал.3, т.11 не задължава общината да въвежда система за разделно събиране на битовите отпадъци. Цялото количество генерирани отпадъци се транспортира до Регионално депо - Мадан до инсталацията за предварително третиране. След като се отделят оползотворимите фракции като хартия, стъкло, пластмаса и цветни метали, останалият неоползотворим отпадък се депонира на клетка за депониране на същото депо.

На 05.07.2021 г. са въведени в експлоатация компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на РДБО – Мадан, за общините Мадан, Златоград и Неделино, съгласно АДФП № BG16M1OP002-2.002-0015-C01 от 20.11.2017г., съфинансиран от ОПОС 2014 - 2020 г. с обща стойност на проекта в размер на 9 039 369,69 лв.

От 2021 г., когато компостиращата инсталация на РДБО е пусната в експлоатация, биоразградимите растителни отпадъци се събират разделно на място до източника на образуване, т. е. на територията на община Неделино и се транспортират от специализиран автомобил отново до депото за компостиране до компостиращата инсталация.

Предадените количества рециклируеми материали – стъкло, към дата 04.11.2022г. са 2.140 t, Предадени рециклируеми материали – метали – 1.000 t. Количествата компостиращи отпадъци към същия период са 3.260 t.

РСУО-Мадан не успява да постигне целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и други източници към 2016 г. (най-малко 25% от общото тегло) и към 2018 г. (най-малко 40% от общото им тегло, съгласно ЗУО. За периода от 2017 и 2019 г. не е определена постигнатата степен на рециклиране, тъй като не е предоставена информация от задължените лица, извършващи дейности по управление на битови отпадъци.

Източници на образуваните битови отпадъци

Преобладаващата част от битовите отпадъци на територията на община Неделино се генерира от домакинствата. Основните източници на неопасни производствени отпадъци са текстилните предприятия в общината.

1.1.2. Морфологичен състав на битовите отпадъци

Информацията за морфологичния състав на битовите отпадъци се основава на резултатите от проект „*Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България*“, Договор 12471/13.08.2018 г. с Възложител: Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) и Изпълнител: „Еко – морфология България“ ДЗЗД.

В **Таблица 1** е представен морфологичният състав на битовите отпадъци от община Неделино.

Таблица 1. Морфологичен състав на битовите отпадъци от община Неделино, %

Хранителни, %	Хартия, %	Картон, %
8,5	4,81	3,87
Пластмаса, %	Текстил, %	Гума, %
10,14	2,62	1,12
Кожа, %	Градински, %	Дървесни, %
1,1	29,28	2,74
Стъкло, %	Метали, %	Инертни > 4см, %
5,74	5,19	12,08
Опасни, %	Други, %	Ситна фракция < 4см, %
0,87	2,51	9,43

2019 г.

Така представеният морфологичен състав на битовите отпадъци показва, че на територията на община Неделино биоразградимите отпадъци (съгласно Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, количествата на биоразградимите отпадъци включват: хранителните, хартиените, картонените, градинските и дървесни отпадъци, както и 20% от текстилните отпадъци, 25% от отпадъците от кожи и 25% други неидентифицирани отпадъци) представляват 50.62 % от общо образуваните отпадъци. Биологичните отпадъци (съгласно Директива 2018/851 на ЕП и на Съвета от 30.05.2018 г. за изменение на Директива 2008/98/ЕО „биологични отпадъци“ са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, офисите, ресторантите, търговията на едро, столовете, заведенията за обществено хранене и търговските обекти за търговия на дребно, както и подобните отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост) представляват 40,52% от битовите отпадъци.

1.1.3. Основни изводи

Наличната информация и тенденциите дават основание да се направят следните основни изводи относно битовите отпадъци:

- През анализирания период 2016-2021 г. се наблюдава увеличение на количеството генерирани отпадъци до 2020 г., след което следва лек спад през 2021 г.;
- Нормата на натрупване е най-висока през 2020 г., когато са докладвани 1289 t битови отпадъци, събрани от територията на общината. През 2021 г. следва спад в нормата на натрупване, като тя достига до 342,59 kg/ж/г. Налице е сходство между нормата на натрупване за общината и тенденциите за същия тип населено място от страната, което показва, че в общината действат обичайните фактори, свързани с генерирането на битови отпадъци.
- В община Неделино все още се наблюдават много високи нива на депонираните битови отпадъци, каквато е и тенденцията в страната.
- Равнището на рециклиране остава значително по-ниско от средното за страната и ще са необходими допълнителни усилия за постигане на целите за рециклиране.
- Преобладаващата част от битовите отпадъци на територията на община Неделино се генерира от домакинствата.

1.2. Анализ на производствените отпадъци

„Производствените отпадъци“ са отпадъците, образувани в резултат на производствена дейност на физическите и юридическите лица.

Неопасните отпадъци се депонират на Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Мадан. Основните проблеми при третирането на производствените отпадъци са свързани с:

- Липса на съоръжения за третиране на някои видове отпадъци – напр. рециклиране на текстилни отпадъци, което води до смесването им с битовите отпадъци и невъзможност за отчитане на количествата им;
- Липса на система за разделно събиране на рециклируемите фракции и оттам невъзможност за рециклиране и оползотворяване и отчитане на количествата;
- Депониране на голяма част от производствените отпадъци в депа за неопасни отпадъци, което води до бързото изчерпване на тези депа;

1.2.1. Образувани производствени отпадъци

Производствени отпадъци са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица (§1, т. 32 от Допълнителните разпоредби на ЗУО, Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г.).

Основните източници на производствени отпадъци в община Неделино са фирми, специализирани в шивашкото производство.

По данни на Общината към момента на изготвяне на програмата няма налични данни за количества образувани производствени отпадъци.

1.2.2. Третирани производствени отпадъци

Дейностите по оползотворяване и по обезвреждане на отпадъците се различават по въздействието им върху околната среда чрез заместването на природните ресурси и съответно потенциалните ползи за околната среда и здравето на човека от използването на отпадъците като ресурс. Оползотворяването на отпадъците и употребата на оползотворени материали следва да се насърчава с оглед опазването на природните ресурси.

Неопасните отпадъци и тези с характер на битови от производствените отпадъци се депонират на РДНО в гр. Мадан.

1.2.3. Основни изводи

Наличната информация и тенденциите дават основание да се направят следните основни изводи относно производствените отпадъци:

- Основните източници на производствени отпадъци в община Неделино са фирми, специализирани в шивашкото производство.
- Неопасните отпадъци и тези с характер на битови от производствените отпадъци се депонират на РДНО в гр. Мадан.

I.3. Анализ на строителните отпадъци

Със ЗУО от 2012 г. се направиха значителни промени в ангажиментите на общините относно строителните отпадъци. По отношение на генерираните строителни отпадъци Общината има пряк ангажимент към строителните отпадъци в малки количества, генерирани от ремонтните дейности на домакинствата. В този смисъл анализът и прогнозите в настоящата програма са фокусирани върху този поток строителни отпадъци.

Община Неделино не е собственик на депа и инсталации за строителни отпадъци, нито изгражда такива, поради което не са направени анализ и прогнози за строителните отпадъци от строителния отрасъл.

Разгледани са източниците на строителни отпадъци в община Неделино, количествата образувани строителни отпадъци и начините на третиране на строителните отпадъци.

Настоящите анализи са изготвени на базата на информация с най-висока степен на достоверност – наличната информация в Община Неделино.

На база на изготвените анализи, се дава отговор на следните въпроси:

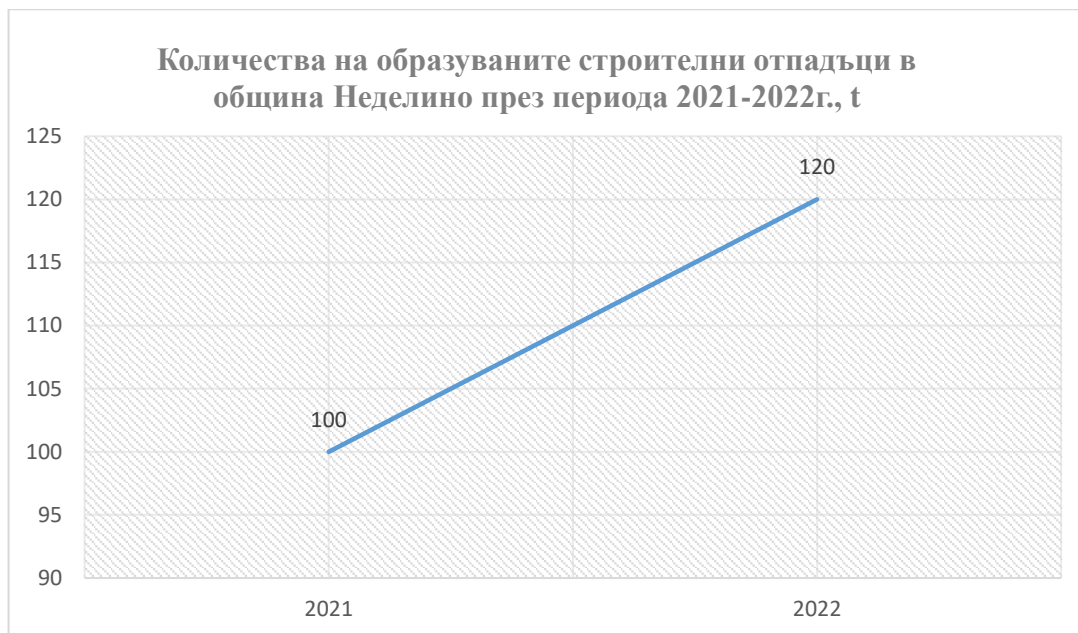
- Какви са количествата на образуваните строителни отпадъци в община Неделино?
- По какъв начин се оползотворяват строителните отпадъци в община Неделино и какво е тяхното количество?

I.3.1. Образувани строителни отпадъци

Съгласно ЗУО „строителни отпадъци“ са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения.

На **Фигура 5** са представени количествата образувани строителни отпадъци на територията на община Неделино за периода 2021-2022 г.

Фигура 5. Количества на образувани строителни отпадъци на територията на община Неделино за периода 2021-2022 г., t

Стойностите от **Фигура 5**, показва тенденция към увеличаване на количеството на генерирани строителни отпадъци.

1.3.2. Оползотворени строителни отпадъци

Община Неделино има сключен договор за сътрудничество с "РОДОПСТРОЙ - 97" ООД - гр. Момчилград, която събира, транспортира, оползотворява и обезврежда строителните отпадъци, като същата е предоставила -2 броя контейнери по 4 куб. м., тип "лодка". Контейнерите се обслужват от фирмата.

1.3.3. Основни изводи

Наличната информация дава основание да се направят следните основни изводи относно строителните отпадъци:

- Налице е тенденция към увеличаване на количеството генерирани строителни отпадъци.
- Общината има сключен договор за сътрудничество с "РОДОПСТРОЙ - 97" ООД - гр. Момчилград, която събира, транспортира, оползотворява и обезврежда строителните отпадъци.

1.4. Анализ на утайките от ПСОВ

Изискванията за третиране и оползотворяване от ПСОВ са регламентирани в „Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на

отпадъчни води чрез употребата им в земеделието“ (приета с ПМС № 201 от 4.08.2016 г., обн., ДВ, бр. 63 от 12.08.2016 г.).

Утайките представляват органичен продукт, който се получава в резултат на пречистването на отпадъчни води след утаяването на остатъчните вещества. Те се генерират при отделянето на тези остатъчни продукти по време на различните етапи в процеса на пречистване на отпадъчните води. Утайките съдържат ценни за земеделието съставки (сред които органични вещества, азот, фосфор, калий, и, в по-малка степен, калций, сяра и магнезий), но също така те могат да съдържат и замърсители, които обикновено включват тежки метали, органични замърсители и патогенни организми. Качествата на утайките се определят от техния източник, от първоначалната концентрация на замърсители в пречистената вода, както и от техническите характеристики на извършените процеси, свързани с третирането на отпадъчни води и утайки.

В община Неделино няма изградена пречиствателна станция за отпадъчни води, поради което не се генерират утайки.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част II. Анализ и оценка на действащото
законодателство по управление на
отпадъците и стратегическите/
програмните документи в контекста на
правата и задълженията на общините*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

Целта на настоящия раздел е да идентифицира възможно най-пълния набор от ангажименти на общините, произтичащи от националното законодателство. Посочени са ключовите национални и общински програмни документи по управление на отпадъците. В резултат са изведени основните изводи относно обезпечеността на Общината с нормативни и програмни документи на общинско ниво.

За осигуряване на необходимата информация за анализа е извършено проучване на национални нормативни документи, регламентиращи отговорностите на общините, свързани с управлението на отпадъците; на стратегически и програмни документи на национално и общинско ниво относно управлението на отпадъците; на отчетите за напредъка по изпълнението на програмните документи, свързани с управлението на отпадъците на Община Неделино пред Общински съвет.

II.1. Анализ и оценка на действащото законодателство по управление на отпадъците в контекста на правата и задълженията на общините

II.1.1. Анализ на действащото законодателство по управление на отпадъците в контекста на правата и задълженията на общините

Рамковата Директива относно отпадъците 2008/98/ЕО въвежда нова йерархия на управлението на отпадъците. Тя определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията на управление на отпадъците от страните-членки гарантира най-високо ниво на съответствие с европейските документи за ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за институциите и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- Предотвратяване образуването на отпадъци.
- Подготовка за повторна употреба.
- Рециклиране.
- Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия.
- Обезвреждане (депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

Националното законодателство, уреждащо обществените отношения, свързани с управлението на отпадъците, е хармонизирано с европейското законодателство. Националната правна рамка е построена в цялост и като логична конструкция и архитектура, която може да бъде допълвана и променяна, съобразно новото европейско законодателство.

Целта на настоящия анализ е да идентифицира възможно най-пълния набор от ангажименти на общините, произтичащи от актуалното национално законодателство.

Кметът на Общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейната територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците и общинската наредба по чл. 22 от ЗУО, като осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане.

Съгласно Раздел III. „Задължения на органите на местното самоуправление и местната администрация“ на ЗУО, Кметът на общината отговаря за:

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 Г.

1. осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
3. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
4. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;
5. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;
6. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
7. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;
8. изпълнението на решенията на общото събрание на регионалните сдружения и съдействия за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;
9. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци, за които не се прилага отговорност на производителя и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
10. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;
11. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;

12. почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12;
13. осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15 чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;
14. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община;
15. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.

Съгласно чл. 22 на ЗУО Общинският съвет приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия, разработена съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси. В съответствие с това Община Неделино разполага с Наредба № 7 за управление на отпадъците на територията на община Неделино, приета с Решение № 347 от заседание на Общински свет – Неделино, Протокол № 31 от 30.07.2013г., на основание чл.22 от ЗУО и чл. 21 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и влиза в сила 7 дни след публикуването ѝ в средствата за масово осведомяване.

Националните инструменти с най-ефективно въздействие за постигане на ключовите количествени цели и изисквания за екологосъобразно управление на отпадъците, регламентирани в ЗУО и подзаконовите нормативни актове, са:

- отчисленията за депониране на битови и строителни отпадъци, които се заплащат за всеки тон депонирани отпадъци и натрупаните суми, от които общините могат да ползват за развитие на модерни системи за управление на общинските отпадъци;
- отчисленията за закриване на депата за отпадъци, въведени с цел собствениците на съоръжения за депониране на отпадъци да акумулират средства за тяхното екологосъобразно третиране след запълването им, в т.ч. за битови отпадъци;
- схемите за „разширена отговорност на производителя“, прилагани за шест специфични потока масово разпространени отпадъци, включително разрешителните, издавани на организациите за оползотворяване на тези потоци отпадъци, програмите,

които трябва да разработват и одитите за изпълнението им, както и разрешителните, които се издават за дейността им от МОСВ и контрола за спазване на условията в тях;

- екологични такси върху продукти, след чиято употребата се образуват масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, ИУЕЕО, ИУМПС, отпадъчни масла и нефтопродукти; ИУГ, НУБА, тънки пластмасови торбички за пазаруване), които се заплащат от всички лица, които пускат на пазара такива продукти и не са включени в схемите за разширена отговорност на производителя;

- поставени количествени цели за рециклиране и оползотворяване на два специфични отпадъчни потока на национално ниво – отпадъчни масла и излезли от употреба гуми;

- подпомагане финансирането на проекти на общините за съоръжения, инсталации и дейности за подобряване управлението на отпадъците от: държавния бюджет; националния екологичен фонд ПУДООС; националните оперативни програми, съфинансирани от ЕСИФ и държавния бюджет; Националния доверителен екофонд;

- плановите и извънредните инспекции от компетентните държавни органи на централно и регионално ниво и от общинските органи за спазване на изискванията на ЗУО и наредбите към него, съответно - на общинските наредби за отпадъците и глобите и санкциите, налагани от контролните органи при неспазване на законодателството;

- методическите указания, които МОСВ издава за прилагане на законодателството към общините и лицата опериращи с отпадъци.

II.1.2. Оценка на действащото законодателство по управление на отпадъците в контекста на правата и задълженията на общините

В резултат на приетото европейско законодателство в сектор „Отпадъци“ и на прилагането на национални инструменти ефективно се постигнаха добри резултати и значими успехи в разглежданата област:

- През 2006 г. е пуснато в експлоатация Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград, Неделино – гр. Мадан;

- През 2021 г. успешно е реализиран проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на РДБО Мадан за общините Мадан, Златоград и Неделино“;

- 100% от населението на община Неделино е обхванато от организирано сметосъбиране;

○ Към 2021 г. все още се наблюдават високи нива на депонираните битови отпадъци, но след пускането в експлоатация на инсталацията за предварително третиране на ТБО, се очаква спад по този показател.

Препоръки:

○ Съществува риск от неизпълнение на целите за рециклиране на битовите отпадъци, което изисква подобряване на ефективността и разширяване на системите за разделно събиране, с оглед постигане на целите за рециклиране;

○ Необходимо е Община Неделино да концентрира усилията си върху:

○ въвеждането на системи за заплащане на такса битови отпадъци на принципа на количеството изхвърлени отпадъци;

○ въвеждане на система за разделно събиране на отпадъците;

○ насърчаване гражданите и фирмите да се включват активно в разделното събиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло;

○ да изисква от оператора на инсталацията за предварително третиране на отпадъците постигане на определени нива на отделени рециклируеми отпадъци;

○ с цел сепариране на качествени рециклируеми отпадъци от общите битови отпадъци, е необходимо да се предприемат мерки за затваряне капаците на контейнерите за отпадъци;

○ да се контролира забраната за изхвърлянето в контейнерите на пепел и сгурия от изгарянето на дърва и въглища, като се поставят специални контейнери за разделно събиране на пепел и сгурия от битовото отопление на дърва и въглища.

○ Инертни отпадъци и пръст от битовата смет също трябва да бъдат отклонявани доколкото е възможно;

II.2. Анализ и оценка на програмни документи на национално и общинско ниво

II.2.1. Анализ програмни документи на национално и общинско ниво

Програмни документи на национално ниво

Настоящият раздел представя ключовите национални програмни документи по управление на отпадъците:

- **Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.**

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за ефективното и ефикасно управление на отпадъците в Република България. С плана се цели намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и

здравето на населението, както и постигане на максимално ефективно използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места. Важна част от Плана е създаването на максимални условия за предотвратяване образуването на отпадъци.

Генералната стратегическа цел, която поставя НПУО 2021 – 2028 г. е „Общество и бизнес, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива“. За постигане на генералната цел, в НПУО 2021-2028 г. са посочени следните стратегически цели и съответстващите на тях програми от мерки:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване - Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци с Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци.

Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци - Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци; Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради; Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци с Подпрограма за управление на опаковките и отпадъците от опаковки.

Цел 3: Намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци - Програма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.

• **Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци**

Програмата за предотвратяване образуването на отпадъци представлява неразделна част от НПУО 2021-2028 г. Програмата си поставя стратегическа и оперативни цели, които имат приемственост с целите на Националната програма за предотвратяване на отпадъците 2014-2020 г. и адресират принципите и препоръките на европейското законодателство в областта на предотвратяване на отпадъците. По-конкретно целите на настоящата програма са:

Стратегическа цел: Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна -

нарастването на образуването на отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.

Оперативна цел: Намаляване на количеството на образуваните отпадъци и на количествата на вредни вещества, съдържащи се в отпадъците.

В Програмата са предвидени следните мерки:

- Изпълнение на мерките в Стратегията за преход към кръгова икономика, отнасящи се до продуктите, съдържащи суровини с критично значение за ЕС и за страната, така че да се предотврати колкото е възможно превръщането на продукти, които съдържат такива суровини в отпадъци;

- Планиране и изпълнение разширяването на информационната система за отпадъците, поддържана от ИАОС във връзка с Директива(ЕС) 2018/851, по-конкретно във връзка с изискването ЕК да приеме актове за изпълнение за определяне на показатели за измерване на общия напредък в прилагането на мерките за предотвратяване на отпадъци и приемане на акт за изпълнение за въвеждането на обща методика за докладване относно повторната употреба на продуктите;

- Безвъзмездно предоставяне на домакинствата на компостери за зелени и други биоотпадъци;

- Намаляване на отпадъците от хартия и други офис консумативи, чрез изпълнение на националните и секторни програмни документи за „електронно управление“;

- Изготвяне на препоръки за предотвратяване образуването на отпадъци като част от указанията на МОСВ за изработване на Общински програми за УО за периода 2021-2028;

- Издаване на примерни указания от МОСВ към всички централни и регионални правителствени институции и към общините за изготвяне на план за предотвратяване образуването на отпадъците в ежедневието на съответната администрация;

- Разработване на програми за предотвратяване на отпадъците като част от общинските програми за управление на отпадъците;

- Изпълнение на мерки за предотвратяване образуването на отпадъци;

- Изготвяне и прилагане на планове от общините за ПО в общински социални, здравни, образователни и други общински звена и предприятия;

- Прилагане на програмата за научни, развойни дейности и иновации за предотвратяване на отпадъците като част от дейността на фонд "Научни изследвания";
- Прилагане на мерките за ПО при издаване/актуализация на комплексни разрешителни за отпадъци от страна на РИОСВ;
- Сключване на доброволни споразумения между МОСВ и браншови организации за сътрудничество в областта на ПО на производствените отпадъци;
- Разширяване на обхвата на пластмасовите торбички за пазаруване, за които се заплаща продуктова такса;
- Ежегодно извършване на тематични проверки от РИОСВ за спазване от търговските обекти на изискванията на Наредбата за пластмасовите торбички за пазаруване;
- Изпълнение на непрекъснати целенасочени кампании за разясняване и предоставяне на информация за политиките по ПО;
- Включване в информационните кампании на организациите за МРО по схемата за разширена отговорност на производителя на въпросите за ПО;
- Реализация на процедура за финансиране и изпълнение на проекти за придобиване или повишаване на квалификацията и уменията за ефективното използване на ресурси във връзка със зеления преход и кръговата икономика;
- Продължаване и разширяване на участието на НПО, училища, университети, общини и други централни и регионални институции и бизнес организации в Европейската седмица за намаляване на отпадъците;
- Ежегодно събиране на информация от МОСВ относно изпълнените мерки/напредъка по изпълнението чрез изпращане на въпросник до институциите, определени за водещи по мерките в настоящата програма;
- Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението.

• **Подпрограма за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци**

Подпрограмата се отнася към Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци. Подпрограма за предотвратяване образуването на хранителните отпадъци си поставя стратегическа и оперативна цел, съвместими с

целите на Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци 2021-2028 г. и адресират принципите и препоръките на европейското законодателство в областта на предотвратяване на хранителните отпадъци.

По-конкретно нейните цели са:

Стратегическа цел: Прекъсване на връзката между икономическия растеж и подобряване благосъстоянието на хората, от една страна и от друга страна - нарастването на образуването на хранителните отпадъци и свързаното с това вредно влияние върху здравето на хората и околната среда.

Оперативна цел: Намаляване на количеството на образуваните хранителни отпадъци.

Предвидени са следните действия/мерки:

- Осигуряване на надеждна информация за количествата образувани хранителни отпадъци;
- Разработване и приемане на Националната програма за предотвратяване и намаляване на загубата на храни 2021-2026 г.;
- Разработване и разпространение на ръководство за предотвратяване образуването на битови хранителни биоотпадъци;
- Включване на цели и мерки за предотвратяване на хранителните отпадъци като част от програмите за предотвратяване на отпадъци;
- Изпълнение на мерките за ПО на хранителните отпадъци от общините;
- Изготвяне и прилагане на планове от общините за ПО на хранителни отпадъци в общински социални, здравни, образователни и други общински звена и предприятия, общински пазари и др. където се образуват хранителни отпадъци;
- Сключване на доброволни споразумения между МЗХ и браншови организации в сферата на производство и преработка на храни и между Министерство на туризма и браншови организации в сферата на ресторантьорството и туризма, за сътрудничество в областта на ПО на хранителните отпадъци;
- Изпълнение на непрекъснати целенасочени кампании за разясняване и предоставяне на информация за ПО на хранителни отпадъци на централно и общинско ниво, в т.ч. относно значението на "Най-добър до" и "Годен до" на търговските хранителни продукти;
- Ежегодно събиране на информация от МОСВ относно изпълнените мерки/напредъка по изпълнението чрез изпращане на въпросник до

институциите/организации те, определени за водещи по мерките в настоящата програма;

- Изпълнение на демонстрационни проекти за предотвратяване на хранителните отпадъци;

- Изготвяне на детайлни ръководства и информационни материали за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци, адресирани към различни отрасли и към обществеността.

- **Стратегия и план за действие за прехода към кръгова икономика на Република България за периода 2021 – 2027 г. (в процес на изготвяне)**

Целта на изготвянето на Стратегията и плана за действие е чрез тях да се формулират националните цели в областта на кръговата икономика. Специфичните цели са свързани с:

- ✓ Предпоставки за постигане на устойчива, нисковъглеродна и конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите;

- ✓ Насърчаване на бизнес инициативи, иновации и трансфер на технологии за постигане на целите на кръговата икономика на национално и европейско ниво;

- ✓ Формулиране на необходимите политически действия на национално и местно ниво, както и изменения на регулаторната рамка;

- ✓ Създаване на партньорски механизъм за изпълнение на плана за действие, с участие на публичния сектор на национално и местно ниво, бизнеса и неправителствения сектор;

- ✓ Постигане на възможно най-добро управление на отпадъците, съдържащи значително количество суровини от изключителна важност, като вземат предвид осъществимостта от икономическа и технологична гледна точка и ползите за околната среда и здравето. Включване на целесъобразни мерки на национално ниво относно събирането, разделянето и оползотворяването на отпадъци, съдържащи значително количество от суровини от изключителна важност.

Стратегията ще съдържа следните индикативни елементи:

- ✓ Обща и аналитична част, в т.ч. информация за концепцията за кръгова икономика на световно и европейско ниво, национален контекст, роля на публичния сектор, бизнеса и потребителите, връзка с други стратегически документи, и др.;

- ✓ Стратегическа част, в т.ч. визия, цели, приоритети и мерки в отделните приоритетни области. При разработването на отделните приоритетни области и мерки е

ще бъдат разглеждани въпроси като анализ на потребностите, икономически аспекти, субекти на предложените мерки, прилагане на нови бизнес модели и модели за консумация, необходими нормативни и регулаторни мерки, в т.ч. фискални, данъчни и икономически стимули, финансиране, пазарни инициативи, ключови проекти и пилотни инициативи, възможности за международно сътрудничество и трансфер на знания и иновации и др.;

✓ Институционална рамка и партньорски механизми – роля на бизнеса, потребителите, държавни органи и местни власти и други заинтересовани страни в прилагането на стратегията;

✓ Регионални измерения на прилагането на стратегията, ангажиране на регионалните и местните власти;

✓ План за действие по отделните приоритетни области, съдържащ дейности, резултати, субекти и партньори за прилагането им, ключови и пилотни проекти, срокове, финансиране, ресурсно осигуряване на изпълнението /когато е възможно да се определи/, индикатори и др. В случай, че за изпълнението на отделните дейности са определени повече от една отговорна институция, следва да бъде определен отделен бюджет за всяка, а в случай, че от 8 бюджета на една институция са посечени различни източници на финансиране, сумата следва да бъде определена за всеки източник;

✓ План за мониторинг на изпълнението и актуализация на стратегията и плана за действие.

Планът за действие обхваща действия в следните области:

✓ Производство, в т.ч. пакетиране на продуктите и производствени процеси;

✓ Потребление;

✓ Управление на отпадъците, което заема централно място в кръговата икономика, чрез прилагане на практика на йерархията на ЕС за отпадъците;

✓ Преход от отпадъци към ресурси – насърчаване на пазара на вторични суровини, в т.ч. суровини от изключителна важност Действия в областта на приоритетни области като рециклиране на пластмаси, управление на хранителните отпадъци, основни суровини, отпадъци от строителство и събаряне, биомаса и продукти на биологична основа, иновации, инвестиции и други хоризонтални мерки.

• **Национална програма за развитие България 2030**

Националната програма за развитие България 2030 е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи, детерминиращ визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения. Документът определя три стратегически цели (*Ускорено икономическо развитие, Демографски подем и Намаляване на неравенствата*), за чието изпълнение групира правителствените намерения в пет области (оси) на развитие и издига 13 национални приоритета. Пряко отношение и обвързаност с управлението на отпадъците има Приоритет 4: „Кръгова икономика“ към Ос 2: „Зелена и устойчива България“.

Основен фокус на тази ос на развитие е устойчивото управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване на текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да могат да продължат да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план. В контекста на усилията за по-оптимално използване на ресурсите, както и за осигуряване на продоволствената сигурност на населението, ще продължат усилията за развитието на устойчиво и диверсифицирано селско стопанство. Включени към тази ос са три национални приоритета, сред които „Кръгова икономика“.

Основна цел на приоритета е повишаване на ресурсната и в частност – енергийната производителност, при следване на принципите на кръговата икономика и стимулиране внедряването на нисковъглеродни, ресурсно ефективни и безотпадни технологии. Фокус ще бъде поставен върху преминаването от депониране към предотвратяване, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на голямата част от формираните отпадъци в индустриалните процеси и бита. Тяхното рационално и отговорно използване ще бъде основна предпоставка за подобряването на околната среда и за постигането на устойчив ръст на икономиката.

- **Програма „Околна среда 2021-2027 г.“**

Програма „Околна среда 2021-2027 г.“ подкрепя инвестиции, които са насочени към ресурсна ефективност, към преход от линейна към кръгова икономика, по-специално в областта на управлението на отпадъци, различни от производствените, към използване на екологични и по-високо ефективни алтернативи за отопление, съобразявайки принципа за „не нанасяне на вреди“.

Един от приоритетите на проекта на програмата е „Отпадъци“ – приоритет 2, отговарящ на Специфична цел 2: „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща

се на ефективно използване на ресурсите икономика“. Включени са следните допустими мерки:

- Мерки за развитие/ надграждане на инфраструктурата, свързана с управлението на битовите отпадъци на регионално ниво на управление на отпадъците за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране на отпадъците и депониране на отпадъци;

- За РСУО Габрово, Видин, Ловеч, Луковит, Омуртаг, Панагюрище, Разлог, Рудозем, Търговище и Кърджали – мерки за предотвратяване и подготовка за повторна употреба, разделно събиране на отпадъците, задължително за биоразградими отпадъци, изграждане на инсталации за рециклиране и предварително третиране и др. (съгласно Приложение 7 от НПУО 2021-2028 г.);

- За РСУО Велико Търново, Враца, Карлово, Костенец, Малко Търново, Монтана, Перник, Плевен, Силистра, Стара Загора, Харманли, Хасково - мерки за предотвратяване и подготовка за повторна употреба, разделно събиране на отпадъци, задължително за биоразградими отпадъци, изграждане на инсталации за рециклиране и надграждане на съществуващи инсталации за предварително третиране и др. (съгласно Приложение 6 от НПУО 2021-2028 г.);

- Мерки за изграждане на центрове за подготовка за повторна употреба и поправка;

- Мерки за рециклиране на отпадъците – допустими в комбинация с разделно събиране и предварително третиране;

- Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране на отпадъци и/или за рециклиране на разделно събрани отпадъци, мерки за предотвратяване и др. за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране и намаляване количествата на депонираните битови отпадъци – за РСУО съгласно Приложение 8 на НПУО 2021-2028 г.;

- Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България;

- Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението;

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

- Доизграждане на регионална инфраструктура за управление на битови отпадъци за общини съгласно НПУО 2014-2020 г., чиито договори за БФП по ОПОС 2014-2020 г. са били прекратени поради не стартирали дейности.

Програмни документи на общинско ниво

- **План за интегрирано развитие на община Неделино 2021-2027 г. (ПИРО)**

Планът за интегрирано развитие на Община Неделино е средносрочен стратегически планов документ, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка за развитието на общината в годините на новия програмен период 2021 -2027г.

Визията за развитието на общината дава характеристики на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещето ѝ развитие. Тя отразява перспективите пред общината на основата на икономическите и социални фактори, като отчита възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии.

Заложената визия в Общинския план за развитие 2014-2022г. е следната:

„Община Неделино – неделимо свързана с вековните традиции и обичаи, със съхранени чиста околна среда, минерални извори, културно-историческо наследство и развито селско стопанство, правещи я предпочитано място за туризъм, благоприятстващи устойчивото икономическо развитие и подобряващи жизнения стандарт на населението“.

ПИРО на община Неделино 2021-2027 г. включва 3 приоритета, като по всеки приоритет са обособени по няколко – от 2 до 5 специфични цели:

Приоритет 1: Ускоряване на растежа на общинската икономика

Този приоритет съответства на основна цел за развитие на община Неделино за периода до 2030 г., а именно технологична трансформация на икономиката, повишаване на ресурсната ефективност и наваксване на изоставането в цифровизацията. Действия са обединени за изпълнението на следните специфични цели:

Специфична цел 1.1: Повишаване на инвестиционната активност

Специфична цел 1.2: Създаване на нови качествени работни места и подобряване достъпа до заетост

Специфична цел 1.3: Устойчиво развитие на селското и горското стопанство

Специфична цел 1.4: Развитие на устойчив туризъм

Приоритет 2: Съхраняване и развитие на човешкия потенциал

Фокусирането на политики, дейности и мерки за изпълнението на тази цел в областта на развитието на човешките ресурси се обосновава с необходимостта от

решаване на констатираните, продължително проявяващи се проблеми в демографското и социално развитие, които поставят Община Неделино в неблагоприятна позиция в сравнение с останалите общини в региона и в страната.

Поставени са следните специфични цели:

Специфична цел 2.1: Качество на образование и обучение

Цел 2.1.1: Равен достъп до качествено и приобщаващо образование и обучение

Специфична цел 2.2: Качествено здравно обслужване, социални услуги, култура и спорт

Цел 2.2.1: Подобряване на здравната инфраструктура и социалните услуги

Цел 2.2.2: Подкрепа за културни институции и дейности, достъп до културното наследство

Цел 2.2.3. Обновяване на спортната инфраструктура

Приоритет 3: Териториална свързаност, устойчиво развитие и намаляване на неравенствата

Транспортната и дигиталната инфраструктура са факторите, които спомагат за отключване на специфичните потенциали на регионите и увеличаване на конкурентните им предимства. От друга страна те водят до повишаване на териториалното сближаване и постигане на по-балансиран растеж и възможност за осигуряване на равен достъп на всички жители, независимо от тяхното местожителство, до икономически и социални функции и услуги.

Поставен са следните специфични цели:

Специфична цел 3.1.: Транспортна и цифрова свързаност

Цел 3.1.2.: Подобряване на цифровата свързаност

Специфична цел 3.2. Устойчива околна среда

Цел 3.2.1. Изграждане и поддържане на техническа инфраструктура

Цел 3.2.3: Опазване и възстановяване на природното наследство, биологичното разнообразие, насърчаване на екосистемните услуги и „зелена“ инфраструктура

Специфична цел 3.3: Развитие на териториалното сътрудничество

- **Регионална програма за управление на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино 2016-2020 г.**

Чл. 52, ал. 6 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) дава възможност на кметовете на общини, включени в Регион за управление на отпадъци (по смисъла на чл. 49, ал. 9) да разработят обща програма за управление на отпадъците, в случай че

задълженията, отговорностите и мерките, засягащи отделните общини, са ясно разграничени в програмата.

Макар и да не е задължително разработването на програми за управление на отпадъците на регионален принцип, МОСВ препоръчва на общините да обединят усилията си за изготвяне на такъв документ преди всичко във връзка със:

- съвместното изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци и за намаляване на биоразградимите битови отпадъци;
- изграждането и ползването на общи съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци.

Програмата е изготвена в съответствие с Методически указания за разработване на регионални програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед №РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите.

Програмата е приета на 29.11.2016 г. с Решение № 3 на 13-то Общо събрание на Регионалното сдружение за управление на отпадъците за регион Мадан.

Целта на Регионалната програма за управление на отпадъците е да определи достъпни мерки, приложими на регионално и общинско ниво в изпълнение на задълженията на кметовете на трите общини – Мадан, Златоград и Неделино по глава II, раздел III от Закона за управление на отпадъците, с която се регламентират основните отговорности на общините по управление на отпадъците. Програмата дава възможност да се обединят усилията на общините за постигане целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространените отпадъци от бита, оползотворяване на биоотпадъците и ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци, както и за рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци.

РПУО се изготвя в съответствие с действащите Общински програми за управление на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино, като отчита и целите поставени в Общинските планове за развитие на всяка една от общините за периода 2014-2020 г. Изпълнението на формулираните цели и приоритети за управлението на отпадъците следва да осигури прилагането на интегрирана и ефективна система за управление на отпадъците на регионално и общинско ниво.

В **Таблица 2** са представени стратегическите цели и оперативните цели, които се отнасят за постигане на всяка стратегическа цел, както и съответните срокове и мерки за изпълнение.

Приложение № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

Таблица 2. Цели и приложими мерки, предвидени в Регионална програма за управление на отпадъците на общините Мадан, Неделино и Златоград, 2016-2020 г.

Стратегическа цел	Оперативна цел	Мерки	Индикатори
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	• Намаляване на количеството на отпадъци	• Подпрограма с мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци	• Намаляване на показателя "образувани битови отпадъци на жител" през 2020 г. спрямо стойността на същия показател през 2011 г.
Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци за населението и околната среда	• Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло • Достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци • Изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО	• Подпрограма с мерки за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло • Подпрограма с мерки за разделно събиране и достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци в т.ч. за биоотпадъците • Подпрограма с мерки за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради • Подпрограма с мерки за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО	• Етапно постигане на целите за рециклиране от ЗУО • Етапно постигане на целите за оползотворяване на био-отпадъци • Екологосъобразно управление на строителните отпадъци • Етапно постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО
Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда	• Намаляване на риска за околната среда от Регионално депо за неопасни отпадъци Мадан • Недопускане на незаконосъобразно депониране в региона	• Завишаване контрола върху експлоатацията на регионалното депо; • Подобрения в системите за сметосъбиране; • Разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	• Правилна експлоатация и степента на компактиране от КР • Отсъствие на замърсявания
Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при	• Подобряване информираността и участието на	• Подпрограма с мерки за прилагане на разяснителни	• Намаляване на показателя "образувани битови

**ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 Г.**

прилагане йерархията за управление на отпадъците	населението и бизнеса в дейностите по управление на отпадъците	кампании и информиране на обществеността по въпросите за управление на отпадъците	отпадъци на жител" • Подобряване на състоянието на околната среда
Цел 5: Повишаване на капацитета на ОБА по опазване на околната среда и управление на отпадъците	• Подобряване на капацитета на служителите от ОБА за управление на отпадъците	• Информационно обезпечаване • Организационно обезпечаване	• Създаден единен формат за събиране на данни • Създадени екипи от експерти за наблюдение и контрол

• Програма за управление на отпадъците на община Неделино 2016-2020 г.

Програмата е изготвена в съответствие с Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед № АД-211/31.03.2015 г., разработени от МОСВ, ЗУО и структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

Програмата поставя основа да се постигнат целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространените отпадъци от бита, оползотворяване на биоотпадъците и ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци, както и рециклирането и оползотворяването на строителните отпадъци.

Програмата включва следните цели:

- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.
- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци за населението и околната среда.
- Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.
- Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане на йерархията за управление на отпадъците.

С оглед да бъдат постигнати тези цели, в програмата са предвидени следните мерки:

- ✓ Мерки за предотвратяване образуването на отпадъци;
- ✓ Мерки за намаляване на генерираните отпадъци при източника;
- ✓ Мерки за насърчаване на повторна употреба;

- ✓ Мерки за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло;
- ✓ Мерки за разделно събиране и достигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. и биоотпадъците;
- ✓ Мерки за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- ✓ Управление и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;
- ✓ Мерки за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.

II.2.2. Оценка на степента на изпълнение на програмните документи на общинско ниво

Съгласно чл. 52, ал. 9 от Закона за управление на отпадъците, Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март Общинския съвет за изпълнението на общинската програма за управлението на отпадъците през предходната календарна година.

Оценката на резултатите от изпълнението на общинската програма предполага събиране, съпоставяне и анализиране на годишната информация за постигането на целите на програмата чрез количествени или качествени индикатори, определени за програмните цели. Информацията за показателите, както и необходимата информация за анализ и оценка на тенденциите, напредъка и степента на постигане на целите на общинската програма за управление на отпадъците, се събира и обработва от отдел „Екология и води“.

По-долу е представен отчет на Община Неделино относно изпълнението на Програма за управление на отпадъците на община Неделино 2016-2020 г. (Отчет 2019г.)

Програмата за управление на отпадъците на територията на Община Неделино за периода 2016-2020 год. е изготвена на основание чл.52, ал.1 от Закона за управление на отпадъците. Формулираните цели и приоритети в нея за всички сфери от управлението на отпадъците, осигуряват прилагането на интегрирана и ефективна система за управление на отпадъци в Община Неделино. В съответствие с новата политика и

въведената йерархия за управлението и третирането им, програмата определя рамката за поетапно достигане на предвидените стратегически цели:

• *Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им;*

• *Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането на отпадъци;*

• *Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;*

• *Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията за управление на отпадъците.*

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им.

Прилаганите през отчетния период, са:

• *Усъвършенстване управлението на отпадъците в Община Неделино, чрез оптимизиране на общинската система:*

Съществуващата общинска системата обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общината, съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците, подзаконовите към него и местни нормативни актове, а именно:

- генериране на отпадъците;
  - събиране и транспортиране на битовите отпадъци;
  - обезвреждане /депониране/ на Регионално депо за неопасни битови отпадъци;
  - поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в населените места;
  - организация и контрол;
  - финансиране на дейностите.
- *Извършване на периодични информационни кампании за предотвратяване образуването на отпадъци.*

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци, намаляване и предотвратяване на риска от депонирането на отпадъци

За периода 2015-2016 год. е извършено проучване за определяне на количествения и морфологичен състав на отпадъците в Община Неделино. Изготвеният

анализ има важно значение за прецизиране на количествата по потоци битови отпадъци, вземане на важни управленски решения и отчитане изпълнението на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. Дейността компостиране на биоразградими отпадъци, все още не е застъпена в Община Неделино. Общината не разполага с инсталации за оползотворяване на биоразградими и биоотпадъци. С реализиране на регионалния проект „Изграждане на компостираща инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино”, ще се постигне намаляване на количеството депонирани битови отпадъци, чрез осигуряване на допълнителен капацитет за предварително третиране на смесено събрани битови отпадъци и за разделно събиране и рециклиране, чрез компостиране на зелени и/или биоразградими отпадъци.

Стратегическа цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда

Част от мерките в Програмата за управление на отпадъците в Община Неделино, която е изпълнена през 2019 год., спазвайки йерархията на управление на битовите отпадъци (предотвратяване на отпадъците, увеличаване на рециклираните и оползотворени биоразградими и рециклируеми отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и др.), както и на строителните отпадъци, имат едновременно принос за чиста околна среда в общината.

За реализиране както на общинската политика, така и на регионалната и националната политика, по отношение на управление на отпадъците, през 2013 г., е разработена и одобрена детайлна и в съответствие с изискванията общинска Наредба за управление на отпадъците, като местна нормативна предпоставка, за рязко подобряване на управлението на отпадъците в Община Неделино. Поради непрекъснатите промени в Закона за управление на отпадъците и други нормативни документи в областта на опазване на околната среда и изтичане срока на действие на настоящата наредба през 2020 година предстои приемане на нова Наредбата за управление на отпадъците действаща на територията на община Неделино.

През отчетния период е извършван постоянен контрол за предотвратяване нерегламентираното изхвърляне на отпадъци на неразрешени за това места, изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците на територията на общината. За констатираните нарушения от известен нарушител, се връчваха предписания, със срок и указания за почистването им. В случаите когато нарушителите

са неизвестни, замърсените площи се почистваха от екипа в дейност „Чистота” и хора по временна заетост. През този период са почистени около 25 броя нерегламентирани сметища, включително речните корита и сервитутите на общинските пътища.

Стратегическа цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията за управление на отпадъците.

Предприетите действия в тази насока, през 2019 г., са :

1. Ангажиране на местната общност в обществени обсъждания на тема екологосъобразно управление на отпадъците в Община Неделино. Привличането на населението, неправителствени организации и заинтересованите лица в процесите на вземане на решения, относно въпросите по управление на отпадъците, включително за начина за определяне на „Такса битови отпадъци” и отчитането на изразходваните средства;
2. Мотивиране на гражданското общество за разделно събиране на отпадъците, на мястото на образуване (у дома), чрез разяснителни кампании;
3. Извършване на периодични информационни кампании, за предотвратяването на битови отпадъци, *ориентирани* най-вече към намаляване на образуването им, както и за повишаване на общественото съзнание за промяна в поведението на населението, чрез осъзнаване на екологичните рискове, свързани с генерирането и неконтролираното обезвреждане на отпадъците и възникването на нерегламентирани сметища.

И през 2019 г. е спазена традицията в общината, за организиране на ежегодни общински кампании за почистване, както и участие на обществеността в доброволческата инициатива „Да почистим България заедно”.

II.2.3. Основни изводи и препоръки

Въз основа на извършения анализ, по-долу са изложени основните изводи относно обезпечеността на Общината с нормативни и програмни документи на общинско ниво:

- Рамковата Директива относно отпадъците 2008/98/ЕО определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията на управление на отпадъците от страните-членки гарантира най-високо ниво на съответствие с европейските документи за ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 Г.

- Националното законодателство, уреждащо обществените отношения, свързани с управлението на отпадъците, е хармонизирано с европейското законодателство. Националната правна рамка е построена в цялост и като логична конструкция и архитектура, която може да бъде допълвана и променяна, съобразно новото европейско законодателство.
- Ключови национални програмни документи по управление на отпадъците са: Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г., вкл. Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци и Подпрограма за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци, Стратегия и План за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021-2027 г. (в процес на изготвяне); Национална програма за развитие на България 2030; Програма „Околна среда 2021-2027 г.“. Програмни документи на общинско ниво са: План за интегрирано развитие на община Неделино, 2021-2027 г., Програма за управление на отпадъците на община Неделино 2016-2020 г., Регионална програма за управление на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино 2016-2020 г.
- В по-голямата си част мерките от Програма за управление на отпадъците на община Неделино, 2016-2020 г. са изпълнени. По време на програмния период не е възникнала необходимост от актуализация на програмата.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част III. Анализ и оценка на прилагането
на законодателство по управление на
отпадъците на местно ниво*

III.1. Анализ на общинската нормативна рамка

Нормативната уредба на Община Неделино, свързана с управлението на отпадъците обхваща:

○ **Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред на територията на община Неделино**

Наредбата е приета с Решение № 654 на Общински съвет гр. Неделино по Протокол № 49 от 31.10.2018 г.

Наредбата урежда обществените отношения, като определя правилата, нормите, задълженията и правомощията на Община Неделино и гражданите за осигуряване и опазване на обществения ред и общинското имущество на територията на община Неделино.

С Наредба № 1 се въвеждат забрани и правила, свързани с фактора отпадъци, като:

- ✓ Паленето на огън, хвърлянето на не угасени цигари, клечки кибрит и други огнеопасни предмети в контейнери или други съоръжения за отпадъци, както и извършването на огнеопасни и взривоопасни дейности, извън определените за целта места;
- ✓ Паркирането на МПС до съдовете за битови отпадъци, с което се затруднява обслужването им;
- ✓ Забранява се отклонение на пълно със строителни отпадъци и/или изкопни земни маси моторно превозно средство от определения маршрут;
- ✓ При извършване на строителна или строително-ремонтна дейност в благоустроени райони, извеждането на отпадъците се извършва до края на работния ден;
- ✓ Изхвърляне на строителни отпадъци извън определените от общината места;
- ✓ Изхвърлянето на строителни отпадъци от нелицензирани за това фирми;
- ✓ Изливането в подземните и надземните инсталационни колектори, канализацията или на други неразрешени за това места на течни отпадъци от бита, от производствена и друга стопанска дейност, химически агресивни, отровни, биологически вредни вещества;
- ✓ Изваждането и разхвърлянето на отпадъци от контейнерите за сметосъбиране.

✓ Хвърлянето на фасове и неизгасени цигари и други огнеопасни предмети и течности в съдовете и другите съоръжения за отпадъци.

✓ Извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищни сгради и в близост до тях, с които се нарушава спокойствието на живущите, между 22:00 и 08:00 часа, и 14:00 и 16:00 часа в делнични дни и между 23:00 и 8:00 часа в празничните и почивни дни, с изключение на дейностите по организирано събиране и извозване на битови отпадъци.

○ **Наредба за управление на отпадъците на територията на община Неделино**

Тази наредба отменя Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Неделино, приета с Решение № 188 от 17.03.2005 год. на Общински съвет-Неделино.

Настоящата наредба се приема с Решение № 347 от заседание на Общински свет – Неделино, Протокол № 31 от 30.07.2013г., на основание чл.22 от ЗУО и чл. 21 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и влиза в сила 7 дни след публикуването ѝ в средствата за масово осведомяване.

Наредбата третира събирането, извозването и обезвреждането на следните видове отпадъци:

- ТБО от домакинствата и стопанските обекти;
- Строителни отпадъци , и излишни земни маси;
- Биоотпадъци
- Производствени отпадъци;
- Масово разпространени отпадъци, в т.ч.
- Отпадъци от опаковки /ООп/
- Излезли от употреба моторни превозни средства/ИУМПС/
- Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/
- Негодни за употреба батерии и акумулатори/НУБА/
- Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти
- Излезли от употреба гуми /ИУГ/
- Отпадъци от черни и цветни метали/ОЧЦМ/
- Разделно събрани отпадъци.

Наредбата действа на територията на община Неделино, съгласно чл.20 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, съгласно чл.19 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), определя реда и условията за изхвърлянето,

събирането, в т.ч. разделянето, превозването, претоварването, обезвреждането и оползотворяването на битови и строителни отпадъци, както и заплащането на съответните услуги, съгласно действащите закони.

Определя задълженията, отговорностите и взаимоотношенията между Общината от една страна и от друга - на специализираните общински или частни фирми, които по договорни отношения извършват извозването на ТБО /твърди битови отпадъци/ и почистване на улиците, площадите, алеите, градините, и на другите обществени места в Общината.

Наредбата определя задълженията на ръководителите на всички учреждения, обществени и стопански организации, търговски обекти, държавни и частни фирми или дружества, подразделения, банки, учебни заведения, болнични заведения, собствениците или наемателите на еднофамилни жилища и на гражданите по отношение на ежедневното почистване и поддържане на чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

Наредбата е задължителна както за всички работещи на територията на общината и постоянно живущи, така и за всички временно пребиваващи в нея.

○ **Наредба за определяне размера на местните данъци на територията на община Неделино**

Наредбата е приета с Решение № 670 на Общински съвет гр. Неделино по Протокол № 51 от 27.12.2018г.

С тази наредба се уреждат обществените отношенията, свързани с определяне размерите на местните данъци на територията на община Неделино.

В общинските бюджети постъпват следните местни данъци:

1. Данък върху недвижимите имоти;
2. Данък върху наследствата;
3. Данък върху даренията;
4. Данък при възмездно придобиване на имущества;
5. Данък върху превозните средства;
6. Патентен данък;
7. Туристически данък;
8. Данък върху таксиметров превоз на пътници;
9. Други местни данъци определени със закон

○ **Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги за определяне на местните такси и цени на услуги**

Настоящата наредба е приета на основание чл.21, ал.1, т.7 от ЗМСМА и чл. 9 от ЗМДТ § 7. Изпълнението на наредбата се възлага на Кмета на община Неделино.

Настоящата Наредба е приета с Решение № 671/27.12.2018 г. на Общински съвет – Неделино, по Протокол № 51/27.12.2018 г. и отменя Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на община Неделино, приета с Решение № 210 по протокол № 22 от 19.12.2012 г. на Общински съвет гр. Неделино, изм. и доп. с Решение № 274 по протокол № 25 от 25.02.2013 год. на Общински съвет гр. Неделино, изм. и доп. с Решение № 413 по протокол № 38 от 13.12.2013г. на Общински съвет гр. Неделино, изменена с Решение №19/22.12.2015г. на Общински съвет гр. Неделино, изменена с Решение № 357/28.12.2016 г. на Общински съвет гр. Неделино, изменена с Решение № 530/22.12.2017 г. на Общински съвет гр. Неделино ОТМЕНЕНА с Решение №337 от 13.09.2018г. на Административен съд гр. Смолян, в нейната цялост, по протест на Окръжна прокуратура, изменена и допълнена с Решение № 167 по Протокол № 17 от 27.01.2021г. на Общински съвет гр. Неделино.

С Тази Наредба се уреждат обществените отношения, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, получавани от гражданите, принципите, органите, реда и срока на събирането им на територията на община Неделино.

На територията на община Неделино се събират следните местни такси:

1. За битови отпадъци;
2. За ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, площи и улични платна;
3. За ползване на детски ясли, детски кухни, детски градини, специализирани институции за предоставяне на социални услуги, лагери, общежития и други общински социални услуги.
4. За технически услуги;
5. За административни услуги;

6. За откупуване на гробни места;
7. За притежаване на куче;
8. други местни такси, определени със закон;

Размерите на местните данъци по чл.2 се определят с тази наредба при условията, по реда и в границите, определени в Закона за местните данъци и такси. Когато до края на предходната година общинският съвет не е определил размера на местните данъци за текущата година, местните данъци се събират на базата на действащия размер към 31 декември на предходната година. Не се допускат изменения в приетите от общинския съвет размер и начин на определяне на местните данъци в течение на годината, освен ако изменението не произтича от нормативен акт.

○ **Устройствен правилник на общинска администрация – Неделино, 2020 г.**

Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление.

Според разпределението на дейностите които извършва, общинска администрация е структурирана в обща и специализирана.

Общата администрация подпомага осъществяването на правомощията на кмета на общината като ръководител на администрацията, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване. Общата администрация на Община Неделино е структурирана в една дирекция: Дирекция “Финансово - счетоводна дейност, бюджет, човешки ресурси, местни данъци и такси и административно правно обслужване”. Дирекция “Финансово - счетоводна дейност, бюджет, човешки ресурси, местни данъци и такси и административно правно обслужване” осъществява своята дейност в следните области: Бюджет, Финансово-счетоводни дейности, Човешки ресурси, Местни данъци и такси, Административно обслужване, Правно-нормативно обслужване, Общинска собственост, Връзки с обществеността.

Специализираната администрация подпомага осъществяването на правомощията на Кмета на общината, свързани с неговата компетентност. Специализираната администрация се състои от две дирекции - Дирекция “Строителство

и благоустройство на територията“ и Дирекция “Икономическо развитие, обществени поръчки и хуманитарни дейности“.

Дирекция “Строителство и благоустройство на територията“ се ръководи от директор, който е и Гл. архитект на Общината. Дирекция “Строителство и благоустройство на територията“ осъществява своите функции в няколко области: областта на устройственото планиране, областта на строителството, в областта на „Земеделие и административно обслужване“, в областта на околната среда, в областта на незаконното строителство, в областта на инвеститорски контрол.

Дирекция “Икономическо развитие, обществени поръчки и хуманитарни дейности“ осъществява своята дейност в следните направления: „Обществени поръчки“, „Стопански дейности и туризъм“, „Социални дейности, програми и проекти“, ”Образование, здравеопазване, младежки дейности и спорт”, Култура, Гражданска регистрация и административно обслужване (ГРАО), Програми и мерки по заетост.

III.2. Основни изводи и препоръки

Въз основа на извършения анализ, по-долу са изложени основните изводи относно прилагането на законодателството по управление на отпадъците на местно ниво:

- Община Неделино е изключително добре обезпечена с актуални нормативни документи, които се изменят в съответствие с действащите нормативни документи на национално ниво.
- Не е установена необходимост от отправяне на препоръки за изменение и/или допълнение на местната нормативна уредба с оглед наличие на съответствие с националното законодателство и подзаконовите актове по прилагането му.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част IV. Анализ на дейността на
Регионално сдружение за управление на
отпадъците*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

Предмет на анализа в настоящия раздел е участието на община Неделино в РСУО-Мадан.

Анализът има за цел да отговори на следните въпроси:

- Участва ли активно Общината в работата на РСУО?
- Взети ли да важни за общината решения за управлението на отпадъците от РСУО?
- Необходими ли са подобрения в работата и решенията на РСУО в интерес на общината?

За извършването на конкретния анализ са използвани следните информационни източници:

- Данните от анализите от НПУО 2021-2028 г.;
- Отчети на РСУО-Мадан за дейността му;
- Други.

VI.1. Анализ на дейността на РСУО-Мадан

Дейността на регионалните сдружения по управление на отпадъците е регламентирана в чл. 24 – чл. 28 от ЗУО, където са включени конкретни изисквания и правила за създаването и функционирането им, за да се подпомогнат общините за общо управление на битовите отпадъци, и особено за изграждането и експлоатацията на съоръжения за битовите отпадъци и подготовка и реализация на проекти с европейско и национално финансиране.

Целта на РСУО е да се постигне ефективно събиране, транспортиране и третиране на отпадъците в общините, съобразно изискванията на ЗУО, както и изпълнение на задълженията по ЗУО на общините при минимизирани съвкупни разходи. Добрата организация на дейността на РСУО е основен фактор за постигане на целите от общините за оползотворяване и рециклиране на отпадъците, тъй като съгласно ЗУО целите са регионални, изпълняват се съвместно от общините, които разпределят задълженията си за изпълнение на тези цели.

Община Неделино участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците (РСУО) – Мадан, което е учредено на 23.12.2010 г. В РСУО-Мадан участват общините Мадан, Златоград и Неделино.

Община Неделино участва редовно в заседанията на РСУО-Мадан и заема активно участие в работата на сдружението.

IV.1.1. Органи на управление на РСУО-Мадан

Органи на управление на РСУО са Общото събрание и председателят на сдружението. Председателят на РСУО-Мадан е Кметът на Община Мадан, за срок, съвпадащ с мандата му.

Общото събрание се състои от кметовете на участващите в него общини и областния управител.

Общото събрание на сдружението се свиква от неговия председател веднъж на 6 месеца или по поискване на кмет или областния управител. Свикването става чрез писмена покана и дневен ред.

IV.1.2. Организация на дейността на РСУО-Мадан

Съгласно Протокол 14/ 17.03.2017 г. от заседание на РСУО-Мадан, е взето решение за пропорционалност при разпределянето на собствеността на съоръжения за третиране на отпадъците. Общините определят дяловете на съсобственост на всяка една от тях в изградените с проект: „Проектиране и изграждане на компостираща

инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на РДБО Мадан, за общините Мадан, Златоград и Неделино“, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014 -2020 г“ инсталации за предварително третиране и компостиране по равни части (по 1/3 за всяка община). Предвидената за изграждане съпътстваща инфраструктура за съответната компостираща инсталация/инсталация за предварително третиране на битови отпадъци се възлага от общината, в чиито административни граници се намират същите. Необходимата съпътстваща инфраструктура към инсталациите, за които се предвижда съсобственост, може да бъде собственост единствено на общината, в чиито административни граници се намира същата.

По-долу представяме извлечение от Протоколи и Решения от събранията на РСУО-Мадан:

○ ***Протокол 14/ 17.03.2017 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:***

✓ Определяне на Община Мадан за водеща община, а общините Златоград и Неделино за общини-партньор при кандидатстване по процедура „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“;

✓ Всяка една от общините независимо дали са партньори или водеща община са солидарно отговорни за изпълнението на АДБФ;

✓ Определяне на финансовите ангажименти на всяка една от общините във връзка с изпълнението на проекта;

✓ Договаряне на стратегия за възлагане на обществени поръчки (Община Мадан е Възложител);

✓ Договаряне на начина на бъдещата експлоатация на изградената инфраструктура след приключване на проекта;

✓ Всички общини от РСУО - независимо дали са определени за водеща община или партньор се ангажират да не се присъединяват към друго регионално сдружение за срока на изпълнение на проекта и най-малко за срок от 5 години след окончателното плащане на средствата за проекта по ОПОС 2014-2020 г. по настоящата процедура. Поетият ангажимент се обективира с Решение на Общинския съвет на всяка от общините от съответното РСУО, приложение към споразумението.

✓ Взимане на решение за пропорционалност при разпределянето на

собствеността. Общините определят дяловете на съсобственост на всяка една от тях в изградените с проекта инсталации за предварително третиране и компостиране по равни части (по 1/3 за всяка община). Предвидената за изграждане съпътстваща инфраструктура за съответната компостираща инсталация/инсталация за предварително третиране на битови отпадъци се възлага от общината, в чиито административни граници се намират същите. Необходимата съпътстваща инфраструктура към инсталациите, за които се предвижда съсобственост, може да бъде собственост единствено на общината, в чиито административни граници се намира същата.

✓ Всички общини от РСУО се ангажират да не променят собствеността на изградената със средства по процедурата инфраструктура, в т.ч. движимо и недвижимо имущество, и съпътстваща инфраструктура, най-малко в продължение на 5 години от окончателното плащане на средствата за проекта по ОПОС 2014-2020 г. по настоящата процедура независимо дали са определени за водеща община или партньор.

✓ Всички общини от РСУО подписват и изпълняват съвместно АДБФП .

✓ Общото събрание на „Регионално сдружение за управление на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино” да кандидатства по процедурата с едно общо проектно предложение.

○ ***Протокол 15/20.04.2017 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:***

○ Общото събрание на РСУО - Мадан приема резултатите от представените Анализ за необходимостта от изграждането на допълнителната инфраструктура както на ниво община, така и на ниво регион и Анализ за ефективност на централизиран и децентрализиран подход за изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците, изготвени във връзка с проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16M10P002-2.002 „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битовите отпадъци“ по Приоритетна Ос 2 ОПОС 2014-2020г.

○ Общото събрание на РСУО-Мадан определя следните съоръжения за третиране на отпадъци за регион Мадан за постигане на целите по чл.31,ал.1,т.1 и т.2:

✓ инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за регион, разположена на територията на Община Мадан;

✓ компостираща инсталация на територията на Община Мадан, обслужваща нуждите на Общините от РСУО Мадан;

○ Всяка община, член на РСУО Мадан, поема задължение да организира повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци, генерирани на територията и посредством инсталация за предварително третиране на битови отпадъци, разположена в землището на Община Мадан, като по този начин осигури най-късно до 1 януари 2020г. подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници на не по-малко от 50 на 100 от общото тегло на тези отпадъци, генерирани на нейната територия.

○ Общините от РСУО Мадан поемат задължение да организират разделно събиране и рециклиране чрез компостиране на зелени и биоразградими отпадъци, генерирани на тяхната територия, посредством компостираща инсталация в землището на Община Мадан, като по този начин осигуряват най-късно до 31 декември 2020г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на 100 от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995г.

○ ***Протокол 16/15.08.2017 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:***

○ Общото събрание на „Регионално сдружение за управление на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино“ прие резултатите от следните изготвените Анализи:

1.1.Актуализиран Анализ за необходимостта от изграждане на, както на ниво община, така и на ниво регион за постигане на целите за рециклиране и допълнителна инфраструктура оползотворяване на битовите отпадъци.

1.2.Актуализиран Анализ за ефективност на централизиран или децентрализиран подход за изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците.

Общото събрание на РСУО Мадан приема резултатите от представените Актуализиран Анализ за необходимостта от изграждане на допълнителна инфраструктура, както на ниво община, така и на ниво регион за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци и Актуализиран Анализ за ефективност на централизиран или децентрализиран подход за изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците.

1.3. Актуализирана Прогноза за образуваните отпадъци с подробен масов баланс.

1.4. Въз основа на информацията от представените Актуализиран Анализ за необходимостта от изграждане на допълнителна инфраструктура, както на ниво община, така и на ниво регион за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци и Актуализиран Анализ за ефективност на централизиран или децентрализиран подход за изграждане на инфраструктура за управление на отпадъците, изготвени за регион Мадан и на основание чл.26, ал.1, т.4 от ЗУО, общото събрание на РСУО Мадан определя следните съоръжения за третиране на отпадъци за регион Мадан за постигане на целите по чл.31, ал.1:

✓ Инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за регион Мадан, разположена на територията на Община Мадан

✓ Компостираща инсталация на територията на община Мадан, обслужваща нуждите на общините от РСУО Мадан.

- начина на бъдещата експлоатация на изградената инфраструктура след приключване на проекта

- финансовите ангажименти на всяка една от общините във връзка с изпълнението на проекта

- Общото събрание на „Регионално сдружение за управление на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино“ прие и подписа Анекса към Споразумението за партньорство №17-П-002/20.03.2017 г.;

- Приема от 01.06.2017 г. до 01.06.2018 г. следния процентен дял по разплащането на финансовите средства на трите общини според Меморандума както следва:

Община Мадан – 12 302 население – 40,62%

Община Златоград – 11 831 население – 39,07%

Община Неделино – 6 149 население - 20,31%.

○ **Протокол 17/24.04.2018 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

○ Общото събрание на РСУО-Мадан приема отчет относно реализацията на проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на РДБО Мадан, за

общините Мадан, Златоград и Неделино“, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014 -2020 г“.

- Общото събрание на РСУО-Мадан приема да бъдат предоставени 1000 лв. от отчисленията по чл.64 от ЗУО на Община Неделино за извършване на ремонт на съдовете за ТБО, ако е допустимо и законосъобразно за ползване на отчисленията за този текущ ремонт.

- **Протокол 18/27.07.2018 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

- Общото събрание на РСУО-Мадан приема отчет относно реализацията на проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на РДБО Мадан, за общините Мадан, Златоград и Неделино“, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014 -2020 г“;

- Приема от 01.06.2018 г. до 01.06.2019 г. следния процентен дял по разплащането на финансовите средства на трите общини, според Меморандума, както следва:

Община Мадан –12 135 население – 40,51%

Община Златоград – 11 769 население – 39,29%

Община Неделино – 6 052 население - 20,20%

- Да се направи запитване до Управляващия орган дали е законосъобразно искането на Община Златоград за ползване на сумата от 24 000 лв. от отчисленията по чл.64 от ЗУО за обособяване на площадка за временно съхранение на разделно събрани отпадъци по схемата „от врата до врата“.

След извършване на проверка дали РСУО ще има остатък от натрупаните отчисления по чл.64 от ЗУО след съфинасирането на проекта от 700 000 лв. на следващо заседание да се внесе за решение.

- **Протокол 19/17.10.2018 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

- Сдружението приема цена за депониране на 1 t битов отпадък за 2019 година, постъпил от общинските системи за организирано събиране и извозване на битовите отпадъци на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино, както следва:

Цена за тон депониран битов отпадък – **30.85 лв.**

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

○ Сдружението приема цена за депониране на 1 тон промишлен отпадък за 2019 година, постъпил на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино, както следва:

Цената за тон депониран промишлен отпадък – **61.70 лв.**

○ Упълномощава Председателя на Регионалното сдружение за регион Мадан – Фахри Молайсенов да организира изграждането на рампа в клетката на депото, съгласно приложената КСС. Средствата необходими за изграждане на същата да бъдат осигурени от собствените средства на общините, съгласно подписания през Меморандум.

○ Асфалтиране на пътя водещ до кантарното съоръжение, ще бъде обсъдено на по-късен етап.

○ ***Протокол 20/12.11.2019 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:***

○ Избора на г-н Фахри Молайсенов - Кмет на Община Мадан за председател на регионално сдружение за управление на отпадъците за регион Мадан, включващо общините Мадан, Златоград и Неделино. Срокът, който г-н Молайсенов ще бъде председател на регионалното сдружение, ще съвпада с мандата му на кмет.

○ Приема от 01.06.2019 г. до 01.06.2020 г. следния процентен дял по разплащането на финансовите средства на трите общини според Меморандума както следва:

Община Мадан – 12 033 население – 40,46%

Община Златоград – 11 680 население – 39,27%

Община Неделино – 6 028 население – 20,27%;

○ ***Протокол 21/10.12.2019 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:***

○ Приема цена за депониране на 1 t битов отпадък за 2020 година, постъпил от общинските системи за организирано събиране и извозване на битовите отпадъци на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино, както следва:

Цена за тон депониран битов отпадък – **33.87 лв.**

○ Приема цена за депониране на 1 t промишлен отпадък за 2020 година, постъпил на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино, както следва:

Цената за тон депониран промишлен отпадък – **67.74 лв.**

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

○ Упълномощава Председателя на Регионалното сдружение за регион Мадан – Фахри Молайсенов да организира рехабилитация на съществуващ обслужващ път за Първа клетка на РДТБО, с дължина на участъка 90 m и площадка за маневриране с площ 350 m², съгласно приложената КСС. Средствата необходими за дейността да бъдат осигурени от собствените средства на общините, съгласно подписания Меморандум.

○ **Протокол 22/24.03.2020 г.** – отложено заседание, поради липса на кворум;

○ **Протокол 23/28.07.2020 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

○ Цената за тон депониран промишлен отпадък да бъде 169.35 лв.

○ Приема от 15.06.2020 г. до 15.06.2021 г. следния процентен дял по разплащането на финансовите средства на трите общини според Меморандума както следва:

Община Мадан – 11 845 жители – 40,55%

Община Златоград – 11 544 жители – 39,52%

Община Неделино – 5 823 жители – 19,93%;

○ **Протокол 24/04.02.2021 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

○ Даване на съгласие за използване на средствата от отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО, които ще бъдат възстановявани по сметки на общините за изготвяне на пълна проектна документация за клетка 2 на РДТБО – Мадан.

○ Упълномощаване на Председателя на Регионалното сдружение за регион Мадан – Фахри Молайсенов да подготви и обяви процедура по реда на ЗОП за инженеринг за проектиране и изграждане на клетка 2 на РДТБО – Мадан.

○ **Протокол 25/10.08.2021 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

○ Приема от 15.06.2021 г. до 15.06.2022 г. следния процентен дял по разплащането на финансовите средства на трите общини според Меморандума както следва:

Община Мадан – 11 640 жители – 40,56%

Община Златоград – 11 395 жители – 39,70%

Община Неделино – 5 665 жители – 19,74%;

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

- За разработване на общинските програми за управление на отпадъците да се използват средствата от отчисленията по чл.64 от ЗУО;
- Кмета на община Мадан, да направи проучване за изпълнител, на който да бъде възложено изготвянето на общинските програми за управление на отпадъците;
- Кмета на община Златоград, да направи проучване за изпълнител, на който да бъде възложено изготвянето на общинската програма за управление на отпадъците за Община Златоград.
- **Протокол 26/23.02.2022 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**
  - Всички средства по чл. 64 от ЗУО, да се използват за изграждане нова клетка на РДБО – Мадан;
  - Упълномощава Председателя на Регионалното сдружение за регион Мадан – Фахри Молайсенов да обяви обществена поръчка за проектиране и изграждане на нова клетка на РДБО – Мадан, без изцяло осигурено финансиране.

РСУО-Мадан е включено в два от индикативните списъци на НПУО 2021-2028 г.:

- Индикативен списък на РСУО, в които е необходимо да се осигурят инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителни отпадъци;
- Индикативен списък на РСУО, в които могат да се изградят депа за битови отпадъци, допълнителни клетки и довеждаща инфраструктура.
- **Протокол 27/09.08.2022 г., съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

Приема от 15.06.2022г. до 15.06.2023г., следният процентен дял на разплащането на финансовите средства от трите общини, според Меморандума както следва:

Община Мадан – 11 469 – 40,60%

Община Златоград – 11 253 – 39,82%

Община Неделино – 5 533 – 19, 58%

- **Протокол 28/08.11.2022г. съгласно който членовете на РСУО-Мадан вземат решения относно:**

На основание чл. 3 (1), т. 7 от Вътрешните правила на сдружението, приема цена за депониране на 1 тон битов отпадък за 2023 година, постъпил от общинските системи

за организирано събиране и извозване на битовите отпадъци на Регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Мадан, Златоград и Неделино, както следва:

- Цена на тон депониран битов отпадък – 89,27 лв.

Всички средства по чл. 64 от ЗУО, да се изпълняват единствено и само за изграждане нова клетка на РДБО – Мадан.

Всяка от общините членки на сдружението е длъжна да осигури финансиране на поетапното изпълнение на обекта по приетия процентен дял за разплащане на финансовите средства на трите общини, според Меморандума както следва:

Община Мадан – 11 469 – 40,60%

Община Златоград – 11 253 – 39,82%

Община Неделино – 5 533 – 19,58%

IV. 2. Основни изводи и препоръки:

Въз основа на извършения анализ, по-долу са изложени основните изводи относно участието на Община Неделино в РСУО-Мадан:

- Община Неделино участва редовно в заседанията на РСУО-Мадан и заема активно участие в работата на сдружението.
- Не е установена необходимост от включване на мерки в програмата относно участието на общината в РСУО-Мадан.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част V. Анализ на институционалния
капацитет, в т.ч. прилагане на
контролните функции, съгласно
националното законодателство и
местните нормативни актове*

V.1. Анализ на функциите на общината за управление на отпадъците

В състава на община Неделино влизат 15 населени места – с. Диманово, с. Оградна, с. Средец, с. Тънка Бара, с. Еленка, с. Кундево, с. Върлино, с. Гърнати, с. Изгрев, с. Крайна, с. Козарка, с. Кочани, с. Бурево, с. Върли дол, с. Дуня.

Кметът на община Неделино организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейната територия, съобразно изискванията на ЗУО, като осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

Структурата, функциите и числеността на общинската администрация – Неделино са дефинирани в Устройствения правилник на общинската администрация – Неделино, 2020 г.

Настоящата структура на общинската администрация, която действа в мандат 2019 – 2023 г., е разработена съгласно принципите и изискванията на действащата в страната нормативна уредба (Конституция на Р. България, Европейската харта за местното самоуправление, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за администрацията и др.). В изпълнение на чл.21, ал.1, т.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и по предложение на Кмета на общината е приета структурата на Общинска администрация – Неделино.

В структурата на Общинска администрация, освен ръководството на общината са обособени 2 типа структурни звена:

- Дирекции;
- Самостоятелни отдели;

Структурните звена в общинската администрация са обособени в два типа административно-управленски структури:

- Обща администрация.
- Специализирана администрация.

Общата и специализираната администрация са структурирани в дирекции и отдели, а именно:

- Обща Администрация
  - Дирекция *“Финансово -счетоводна дейност, бюджет, човешки ресурси, местни данъци и такси и административно правно обслужване”*

- Специализирана администрация
  - Дирекция *“Строителство и благоустройство на територията”*
  - Дирекция *“Икономическо развитие, обществени поръчки и хуманитарни дейности”*

В ръководния екип на община Неделино са включени: Кмет; заместник –кметове (2 броя); Секретар; Кметове на кметства (1 бр.) и Кметски наместници (14 бр.)

Числеността на персонала в двете структурни звена на Общинска администрация е съобразен с вменените им функции. Функциите, компетенциите и числеността на отделните структурни звена са определени с действащата нормативна уредба и основно със Закона за местното самоуправление и местната администрация. Звената от двете основни структури - дирекции и отдели в общата и специализирана администрация - в рамките на предоставените им правомощия, осигуряват изпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове и решенията на Общинския съвет. Те подпомагат кмета при осъществяване на правомощията му, осигуряват технически дейността му. Същите извършват дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

Дирекция „Специализирана администрация“ е с основни функции в сферата на териториалното и селищното устройство, на опазване на околната среда. Важни са и контролните функции, които са вменени на общината със съответната нормативна (законова и подзаконова уредба). Важна функция на дирекцията е по подготовката на стратегически, планови и програмни документи на общината, което има пряко отношение към изпълнение на настоящата програма.

Кметовете на населените места изпълняват бюджета на общината в частта му за кметството организират благоустройствени, комунални и др. мероприятия, упражняват контрол за законосъобразно използване, поддържане охрана и опазване на общинската собственост.

Дейността на общинската администрация се контролира и утвърждава от Общинския съвет.

Ежегодно Общинският съвет приема и актуализира наредбите, имащи отношение към чистотата на населените места, към организационната структура, касаещи начина и реда на третиране на отпадъците.

През последните години са разработвани различни, планове, програми, проекти, имащи отношение към управлението на отпадъците, а именно:

- Програма за управление на отпадъците на община Неделино, 2016-2020 г.;
- Регионална програма за управление на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино, 2016-2020 г.

V.2. Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци

Анализът на човешките ресурси разглежда количествени и качествени характеристики на персонала, натоварен с функции за управление на отпадъците. Количествените характеристики включват брой служители, пряко отговорни за управление на отпадъците, и брой служители, изпълняващи различни функции, свързани с управление на отпадъците, както и оценка достатъчни ли са за изпълнение на функциите в пълен обхват. Чрез качествените характеристики се изследва наличие или липса на мерки за повишаване на квалификацията чрез обучение; практики и проблеми с набирането, назначаването и задържането на необходимите кадри; оценка за бъдещите потребности в краткосрочна и средносрочна перспектива.

Не са определени общински служители, които да осъществяват контрол единствено в сферата на отпадъците. Има един служител, който отговаря за цялата дейност по опазване на околната среда, екология, проекти, води, управление на отпадъци и кучета. Той има вменени функции за извършване на контрол в сектора на отпадъците.

В община Неделино няма назначени контролни органи/инспектори, които да налагат глоби и санкции за неизпълнение на изискванията на Закона за управление на отпадъците. Контролът по изпълнението на изискванията по ЗУО е вменен на главен експерт „Опазване на околната среда, екология и проекти“. Наложени са няколко глоби на физически лица.

Общинските специалисти участват в семинари за обучение относно управление на отпадъците, с цел укрепване на административния капацитет. Длъжностните лица по управление на отпадъците в общината участват в програми на обучение от регионални и национални институции. Община Неделино е обезпечила нормативно определените правомощия и задължения на кмета, вкл. и общинските специалисти за управление на отпадъците. Персоналът е квалифициран и мотивиран. Общината има капацитет и натрупан опит в управление на отпадъците.

V.3. Изводи и препоръки

Въз основа на извършения анализ, по-долу са изложени основните изводи относно функциите, организационната структура и професионалния капацитет на служителите за подобряване на управлението на отпадъците:

- Правомощията и отговорностите на кмета в сферата на управление на отпадъците се изпълняват в съответствие с нормативните актове, като са обезпечени чрез функциите на административните звена в общинската администрация;
- Общинските специалисти участват в семинари за обучение относно управление на отпадъците, с цел укрепване на административния капацитет. Персоналът е квалифициран и мотивиран.
- Изпълнението на всички възложени функции е на много добро ниво. Общината има капацитет за разработване и изпълнение на нормативни и планови документи и големи инфраструктурни проекти, за осигуряване на услуги за отпадъците.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част VI. Анализ на информация за
замърсени в миналото площадки за
обезвреждане на отпадъци и
осъществени мерки за тяхното
възстановяване*

Настоящият раздел е фокусиран върху общинските депа за битови и строителни отпадъци с прекратена експлоатация или чиято експлоатация предстои да се преустанови до края на периода на програмата за управление на отпадъците.

Анализът има за цел да отговори на следните въпроси:

- Какво е съществуващото състояние по отношение на закриването, рекултивацията и последващия мониторинг на общинските депа за отпадъци с преустановена експлоатация на територията на общината?

- Необходими ли са допълнителни мерки за изпълнение на изискванията на националното законодателство относно депата за отпадъци с преустановена експлоатация на територията на общината?

За целите на анализа е набрана информация от:

- програми, доклади и отчети на общината по управление на отпадъците и околната среда;

- регионални доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ-Смолян;

При осъществяването на анализа са взети предвид техническите изисквания относно закриването и рекултивацията на стари депа за отпадъци, регламентирани в Наредбата за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци.

VI.1. Описание на общинските депа в обхвата на анализа

Общинското депо за отпадъци е закрито през 2008г., но не е ликвидирано. Всяка година от РИОСВ-Смолян го проверяват. То е закрито, рекултивирано и затревено.

На затворените Общински депа на общините Златоград, Неделино, Лъки, Борино и Чепеларе не е извършена цялостна рекултивация /техническа и биологична/, поради липса на финансиране.

От 2008г. община Неделино е включена в РСУО съвместно с община Златоград и община Мадан и се използва Регионално депо Мадан за отпадъците на общината.

В регионалните доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ-Смолян е отбелязано, че при проверките на инспекцията по населените места за нерегламентирани сметища, през последните години се констатира по-малко замърсени площи с битови и строителни отпадъци. Това се дължи както на постоянния контрол от страна на РИОСВ и на подобрената организация на общините по събиране и транспортиране на отпадъците, така и на промяна в отношението на населението във връзка с опазване на чистотата на населените места.

VI.2. Изводи и препоръки

Въз основа на анализиранията информация, е направен изводът, че през 2008г. са закрити всички съществуващи депа за отпадъци на територията на община Неделино, които не отговарят на нормативните изисквания.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*ЧАСТ VII. АНАЛИЗ ОЦЕНКА НА ВЪВЕДЕНИТЕ
СХЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА
ПРИНЦИПА „РАЗШИРЕНА ОТГОВОРНОСТ НА
ПРОИЗВОДИТЕЛЯ И „ЗАМЪРСИТЕЛЯ ПЛАЩА*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 Г.

Анализът има за цел да очертае основните схеми за управление на отпадъците и прилагането им на местно ниво, както и да изясни дали е ефективно прилагане на принципите „Разширена отговорност на производителя“ и „Замърсителят плаща“.

Фокусът е насочен към следните въпроси:

- Прилага ли се принципът „Замърсителят плаща“, заложен в Договора за функционирането на Европейския съюз (чл. 191) и за кои отпадъчни потоци?
- Прилага ли се принципът „Разширена отговорност на производителя“?

Източниците на информация за обезпечаване на анализа включват:

- Правилници, наредби, решения, одобрени от Общински съвет и заповеди на кмета на общината;
- Интернет страница на общината, на която следва да е налична информация за задълженията по сключените договори с организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци (МРО), напр. брой и местоположение на съдове за разделно събиране на съответните видове отпадъци; площадки за предаване на МРО и др.
- Договори и програми на организации за оползотворяване на МРО, с които общината има сключени договори за сътрудничество (опаковки, ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА, ИУГ, отработени масла);
- Анализ и оценка на въведените схеми за управление на отпадъците на принципа "Отговорност на производителя" и "Замърсителят плаща", разработен като част от анализите на състоянието на управлението на отпадъците в страната, като основа за разработването на Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г.

VII.1. Изясняване на същността на принципите „Замърсителят плаща“ и „Разширена отговорност на производителя“ и приложението им в общината

Рамковата директива за отпадъците (Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви) (изменена с Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците), съответно ЗУО, оперират както с принципа „Замърсителят плаща“, така и с принципа за „Разширена отговорност на производителя“, които взаимно се допълват.

Принципът „*Замърсителят плаща*“ е заложен в Договора за функционирането на Европейския съюз (чл.191). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;
- разходите за опазване на околната среда и човешко здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъците.

Принципът „*Разширена отговорност на производителя*“ (РОП) е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за: ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта.

В съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност, включително финансирането за:

- предотвратяване и намаляване на отпадъци, образувани при производството на техните продукти;
- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, са технически издръжливи, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;

- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие определя разширената отговорност на производителя като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта. Политиката за разширената отговорност на производителя се характеризира с:

- изместването на отговорността (физически и/или икономически, напълно или частично) във възходящ ред към производителя и извън общините;

- осигуряването на стимули на производителите, за да вземат предвид екологичните съображения при създаването на своите продукти. Докато други инструменти на политиката обикновено имат за цел изолирана точка от веригата, разширената отговорност на производителя се стреми да интегрира сигналите, свързани с екологичните характеристики на продуктите и производствените процеси в цялата продуктова верига.

Финансирането на услугите и дейностите по събиране, извозване, съхранение или обезвреждане на битовите отпадъци се осъществява чрез събиране на такса „Битови отпадъци“. Тя се определя в годишен размер и е заложена в План-сметката за приходите и разходите за поддържане на чистотата, сметопочистването и сметоизвозвателната територия на общината за съответната година. План-сметката се одобрява от сесия на Обс. В Община Неделино, както и в останалите общини таксата се формира на база данъчна оценка, което не е обвързано с реално формираните отпадъци и за различните генератори размерът на таксата за някои е нереално нисък, за други – нереално висок.

VII.2. Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират подобни на битовите отпадъци

Схемата се прилага за битовите отпадъци от домакинствата (с изключение на 6 групи масово разпространени отпадъци) и за отпадъци, подобни на битовите, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, но образувани от други източници. Подобни на битовите отпадъци се образуват най-вече от административни сгради, образователни институции, социални организации, пазари, търговски обекти, хотели и ресторанти, ателиета за услуги. В схемата попадат и строителните отпадъци от ремонтни дейности и от разрушаване на сгради, генерирани

от домакинствата и други обекти в малки количества. При тази схема задължени лица са домакинствата и лицата, които образуват битови отпадъци и подобни на битовите отпадъци. Тези лица са отговорни за изхвърлянето, включително разделното събиране и изхвърляне на битовите отпадъци в определените за целта съдове и места и за заплащане на разходите за услугите по временно съхраняване, събиране, транспортиране и третиране на отпадъците в съответствие със Закона за местните данъци и такси, ЗУО и наредбите на общините за управление на отпадъците.

Другите лица, които участват в схемата, са общините, регионалните сдружения на общини за управление на отпадъците (РУСО) и фирмите или общински предприятия, на които общините възлагат една или повече дейности, свързани със събиране, транспортиране и третиране на битовите отпадъци.

Задължените в схемата лица заплащат ежегодна такса за битови отпадъци, в размер, определен от Общинския съвет за всяко населено място. Таксата за битови отпадъци е икономически инструмент, който трябва да материализира прилагането на принципа „замърсителят плаща“ — по отношение на домакинствата и фирмите, генериращи битови отпадъци. Редът за формиране на таксата за битови отпадъци е залегнал в Наредба № 9 за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги за определяне на местните такси и цени на услуги. Необходимо е Община Неделино да концентрира усилията си върху въвеждането на системи за заплащане на такса битови отпадъци на принципа на количеството изхвърлени отпадъци.

VII.3. Изводи и препоръки

На основата на анализиранията информация са направени следните изводи:

- Редът за формиране на таксата за битови отпадъци е залегнал в Наредба № 9 за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги за определяне на местните такси и цени на услуги. Необходимо е Община Неделино да концентрира усилията си върху въвеждането на системи за заплащане на такса битови отпадъци на принципа на количеството изхвърлени отпадъци.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*ЧАСТ VIII. АНАЛИЗ НА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ*

Предмет на настоящия ключов анализ е инфраструктурата за управление на битовите отпадъци и на утайките от ГПСОВ, тъй като тези потоци отпадъци са от компетенциите на общините.

Направен е и анализ на инфраструктурата за третиране на отпадъците от строителство и разрушаване (ОСР), тъй като управлението макар и на малка част от този поток отпадъци – от ремонтна дейност на домакинствата – е също от компетенциите на местните власти, а от друга страна Общината като Възложител на строителни дейности и на дейности по разрушаване на сгради, е също генератор на ОСР.

Анализът дава отговори на следните въпроси:

- Какви са тенденциите и настоящата ситуация по отношение на осигуряване от общината на инфраструктура за отпадъци, чието управление е от компетенциите на местните власти?
- Осигурената, изградената и в процес на планиране, осигуряване и изграждане инфраструктура достатъчна ли е за третиране на отпадъците на територията на общината и за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, поставени пред местните власти?
- Необходима ли е допълнителна инфраструктура за подобряване на услугите и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, в т.ч. по потоци отпадъци?

Необходимата за анализа информация е набавена чрез предварително подготвени въпросници до Община Неделино, Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г., Протоколи и Решения на Общото събрание на РСУО-Мадан.

VIII.1. Инфраструктура за битови отпадъци

Анализът на инфраструктурата за управление на битовите отпадъци е направен относно двата основни компонента на инфраструктурата:

1. Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци;
2. Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци.

VIII.1.1. Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци

Развитие на инфраструктурата за третиране на битовите отпадъци:

През последните години Община Неделино работи в насока решаване на проблемите, свързани с управлението на отпадъците, генерирани на територията ѝ:

- Делът на населението, обхванато от системите на организирано сметосъбиране е 100%;
- Общината е член на РСУО-Мадан, с още две общини – Златоград и Неделино;
- РСУО Мадан разполага с компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на РДБО Мадан, за общините Мадан, Златоград и Неделино;
- Смесено събраните строителни отпадъци се депонират на РДБО – Мадан. Разделно събраните строителни отпадъци се оползотворяват, като се ползват за запръстяване на клетката на депото.

Инфраструктура за третиране на битовите отпадъци

Регионално депо за неопасни отпадъци

Смесено събраните битови отпадъци от територията на община Неделино се депонират на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино. Оператор на депото е Община Мадан, съгласно Комплексно разрешително № 190-Н1/2009 г.

РДНО е разположено в негативна форма на дърво в землището на с. Шаренска, община Мадан.

С разрешение за ползване № СТ-05-1198 /06.08.2014 г. е въведено в експлоатация «Разширение на Регионално депо за ТБО - гр. Мадан и изграждане на площадки за предварително третиране на отпадъците на общините Мадан, Златоград и Неделино – Първи етап и изграждане на външно електрозахранване. Подобекти на ПЪРВИ ЕТАП: Стопански двор, ПЪРВА КЛЕТКА за депониране на отпадъци,

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

обслужващи пътища – Път III, IV, VIII, временен канал- клон I и главен клон II, Външно електрозахранване кабели СрН 20 кV, нов БКТП 800 кVa 20/0.4кVa. Депонирането на отпадъците започва от най-ниската точка на клетката. На постъпващите на площадката отпадъци се извършва входящ контрол с цел да се допуска депониране само на неопасни твърди битови отпадъци и производствени неопасни такива. Измерването на отпадъците се извършва от оператор кантарджия с електронна везна и данните се записват в компютър. След разтоварване на отпадъците сметоизвозващите коли задължително минават през дезинфекционен трап и кантара за контролно измерване. Технологията на депониране включва:

- разтоварване;
- разстилане с уплътняване;
- оросяване с инфилтрирани води;
- запръстяване.

Технологията на натрупване обхваща депониране на отпадъците в определен дневен участък чрез разстилане на тънък слой до 0.60 m и последващото им уплътняване с компактор до достигане височина на работния слой от 1.80 m, след което се полага промеждутъчен слой пръст от 0.20 m.

РДНО се състои от пет клетки с капацитет, както следва:

- Клетка 1 – 63 300 t;
- Клетка 2 – 52 600 t;
- Клетка 3 – 67 300 t;
- Клетка 4 – 44 800 t;
- Клетка 5 – 68 000 t.

През 2021 г. Комплексно Разрешително на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино № 190-Н1/2009 г. е актуализирано с Решение № 190-Н1-И0-А1/2021 г., влязло в сила на 23.07.2021 г. Съгласно Решение № 190-Н1-И0/2021 г., капацитетът на клетки 1, 2 и 3 е представен общо: 221 498 t.

Клетки 2, 3, 4 и 5 са проектни, като Клетка 4 и Клетка 5 няма да бъдат изградени, тъй като на тяхно място са изградени инсталациите за предварително третиране и компостиране (поради сложността на терена, това местоположение е избрано като най-подходящо).

Общото количество депонирани отпадъци през 2020 г. е 6 187.440 t, а средната височина е 6.90 m.

Количеството на приеманите отпадъци се измерва с електронна везна и се регистрира чрез специализиран софтуер в електронната база данни. Операторът води отчетност на приетите за депониране отпадъци, чрез записи в заверена от РИОСВ - Смолян отчетна книга, по образец на „Наредба №1/04.06.2014г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри“.

Депонираните отпадъци през 2021 г. са 5 334.08 t. Остатъчният капацитет на Първа клетка е 12 302 m³. От началото на експлоатацията на Първа клетка (01.05.2015 г.) са депонирани 41 132.57 t. Към настоящия момент клетката е почти запълнена.

Претоварни станции

С изграждането на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране, няма необходимост от изграждане на претоварна станция.

Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци

Общините от РСУО-Мадан успешно са реализирали проект: „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци на територията на РДБО Мадан, за общините Мадан, Златоград и Неделино“, финансиран по Приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз и Държавния бюджет на Република България, съгласно Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с рег. №: BG16M1OP002-2.002-0015-C01/20.11.2017. От 15.09.2021 г. инсталациите са пуснати в експлоатация. Експлоатационният срок е 5 год.

Инсталациите са изградени в землището на с. Шаренска, община Мадан, върху терен с площ 8 410 m², който е собственост на Община Мадан.

Изградената **инсталация за компостиране** е с капацитет от 2063 до 2 100 t /г. зелени и дървесни отпадъци, в открити клетки с навес, чрез автоматизирана система за разместване и разбъркване. Тя е със здрава рамка от полицинкова стомана и с външна структура от неръждаема стомана, което позволява по-дълга експлоатация. Работната скорост е променлива и може да бъде настроена автоматично чрез инвентор. Роторът се ускорява и забавя чрез разклонена хидравлична система. В зависимост от необходимостта и капацитета на работа е възможно да се програмира продължителен или редуващ се цикъл (напълно пълен или напълно празен). Към системата е предвидено аериране. Тя е снабдена с електрически контролен панел, включително

софтуер, който може да управлява системата дистанционно, както и да изпраща оперативна информация, която показва целия процес на работа. Цикълът за производство е 6-8 седмици.

Капацитетът на *инсталацията за предварително третиране* на смесени битови отпадъци, е определен на база извършени морфологични анализи от трите общини – Мадан, Златоград и Неделино. Общият капацитет на инсталацията е от 7000 до 7500 t/ годишно.

Предварителното третиране на отпадъците преди тяхното депониране трябва да допринесе съществено за намаляване на количеството или опасните свойства на отпадъците, за намаляване риска за човешкото здраве и/или ограничаване на вредното въздействие върху околната среда, причинени от депонирането на отпадъците през целия жизнен цикъл на депото.

Инсталацията се състои от следните два модула:

Първи модул – сепарираща инсталация;

Втори модул – инсталация за стабилизиране на подситова био фракция.

Сепарираща инсталация:

Състои се от:

- Бункер за приемане на отпадъците;
- Машина за разкъсване на торбички;
- Наклонен подаващ лентов транспортър към предварително сортиране (сепариране);
- Лентов транспортър за предварително сортиране (сепариране);
- Работна платформа (Кабинка 1) за предварително сортиране;
- Балистичен сепаратор (звездообразно сито) или Вибрационно око;
- Лентов транспортър (сепариране);
- Работна платформа (Кабинка 2) за сортиране на ТБО;
- Магнитен сепаратор за метали (желязо) или „горен магнитен конвейър“;
- Подаващ лентов транспортър към машината за балиране;
- Машина за балиране.

Инсталация за стабилизиране на подситовата фракция, съдържаща биоразградими и инертни материали

Подситовата фракция, съдържаща биоразградими и инертни отпадъци, чрез наклонена транспортна лента се отвежда към съоръжението за стабилизиране. При

стабилизирането се постига температура до 60-650 градуса, при което фракцията се осушава, намалява своя обем с приблизително 35-40% и се преустановяват процесите на разграждане и гниене в биологичния елемент на фракцията.

Процесът се извършва в тунелно аеробно съоръжение. Зареждането на тунела става на 5 дни, като всеки ден в продължение на 4 часа (половин смяна) тунелът се зарежда с по 15 t смес и така в края на 5-тия ден от тунела започва да се изважда по 15 t на ден готов компост и следователно се зареждат нови 15 t за получаване на компост.

Процесът протича в три фази:

- Фаза № 1 – Фаза на нарастване на температурата на корпус 1;
- Фаза № 2 – Стационарна фаза на висока температура в корпус 1;
- Фаза № 3 – Фаза на намаляване на температурата в корпус 2.

На 01.02.2021 г. е сключен Договор с оператор за експлоатация на инсталациите за период от 48 месеца, който ще предоставя услуги, които целят постигане на целите на общините по чл. 31, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУО.

Съдове за фамилно компостиране на градински отпадъци

При възможно финансиране, Община Неделино би въвела домашно компостиране. Към момента не са раздавани съдове за фамилно компостиране на жителите от общината.

Площадка за съхранение на разделно събрани отпадъци от домакинствата

На територията на общината няма обособени площадки за разделно събрани отпадъци от домакинствата.

VIII.1.2. Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци

На територията на община Неделино организираното събиране и транспортиране на отпадъците се извършва от общинска дейност „Чистота“, структурно звено към общинска администрация - Неделино, като се обслужват всички населени места от територията на общината.

Дейностите по събиране и транспортиране на битови отпадъци на територията на Община Неделино се осъществява от Общинското звено.

Транспортът до регионалното депо се извършва с сметосъбирачел автомобил МАН СВ 0653 КС с обем 6,5 т., сметосъбиращ автомобил МАН СА 3018 МА с обем 3,5 т. и сметопочистваща техника – Бобкат S 205, товарач.

До момента Община Неделино разполага със 305 броя кофи тип „Мева“ – метални и пластмасови по 110 l; контейнера тип „Бобър“ – 252 броя – метални и пластмасови с вместимост 1,1 m³. С тези налични към момента съдове се обслужват 100% от населението.

Съгласно съществуващата схема за местоположение на съдовете за съхраняване на маршрутен график за обслужваните населени места в общината. Отпадъците се извозват веднага след запълване на капацитета на сметосъбирачните автомобили. В гр. Неделино се извозва всеки ден, а в останалите населени места – веднъж седмично.

Разпределението на съдовете за събиране на смесените битови отпадъци по населените места е организирано, съгласно разработената от Министерство на околната среда и водите Методика за определяне на броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци.

Отпадъци от сгурия и пепел от домакинствата

Отпадъците от сгурия и пепел се събират основно от домакинствата, живеещи в многофамилни жилищни сгради (блокове), тъй като домакинствата, живеещи в еднофамилни жилищни сгради използват отпадъците за градините си.

Пепелта и сгурията, генерирани от отоплителните печки през зимата се оползотворяват от населението за подхранване и наторяване на ливади, ниви и насаждения.

Инфраструктура за разделно събиране на отпадъци

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Населението на общината е около 5200 души. Разпоредбата на чл.19, ал.3, т.11 не задължава общината да въвежда система за разделно събиране на битовите отпадъци.

Разделно събиране не се прави. Такова ще бъде въведено, но на този етап няма определени срокове и дати. Цялото количество генерирани отпадъци се транспортира до Регионално депо - Мадан до инсталацията за предварително третиране. След като се отделят оползотворимите фракции като хартия, стъкло, пластмаса и цветни метали останалия неоползотворим отпадък се депонира на клетка за депониране на същото депо.

Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки

Необходимо е да се планира развитие на тези системи, съгласно изискванията на ЗУО за въвеждане на разделно събиране на битови отпадъци от текстил и обувки. Предстои да бъде издадена наредба, която да определи детайлно изискванията за системите за разделно събиране на този поток отпадъци и на изискванията, на които трябва да отговарят организациите за оползотворяване по схемата „разширена отговорност на производителя“.

Към момента на изготвяне на Програмата, Община Неделино не разполага с контейнери за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки.

Контейнери и транспортни средства за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци

За разделното събиране на растителните отпадъци в община Неделино се използват кафяви пластмасови съдове, тип „Бобър“, с вместимост 1100 l. Техният брой е около 50 броя и са предоставени от РДБО Мадан по проекта за изграждане на инсталация за компостиране на биоразградими отпадъци, в която община Неделино е община-партньор.

Биоразградимите отпадъци генерирани в град Неделино се събират два пъти седмично по график, утвърден от РДБО Мадан, до където се транспортират.

Инфраструктура за разделно събиране на отпадъци от бита:

Разделно събиране на ИУЕЕО

Към момента на изготвяне на Програмата на територията на Община Неделино не се прилагат схеми за разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Разделно събиране на ИУМПС

Към момента на изготвяне на Програмата на територията на Община Неделино не се прилагат схеми за разделно събиране ИУМПС. Община Неделино не разполага с обособена площадка за събиране на ИУМПС. Всеки собственик сам предава ИУМПС на автоморга или за скраб.

Разделно събиране на ИУГ

Към момента на изготвяне на Програмата на територията на Община Неделино не се прилагат схеми за разделно събиране ИУГ.

Разделно събиране на НУБА

Към момента на изготвяне на Програмата на територията на Община Неделино не се прилагат схеми за разделно събиране НУБА.

VIII.2. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

В община Неделино се генерират строителни отпадъци при ремонти и изграждане на нови сгради, благоустрояване, свързано с ремонти на улици и подземни инфраструктурни системи на канализационни и съобщителни системи и други. Тези отпадъци, заедно с инертните компоненти от бетон, тухли, гипсови и варови мазилки, подова и облицовъчна керамика съдържат и изолационни материали, полимерни и хидроизолационни материали и други.

VIII.3. Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ

На територията на Община Неделино не е изградена градска пречиствателна станция за отпадни води.

VIII.4. Основни изводи и препоръки

Въз основа на извършения анализ са направени следните изводи и препоръки:

- Като цяло изградената система за организирано сметосъбиране, чрез осигуряване на съдове и техника за извозване на смесените битови отпадъци, генерирани от общината, е ефективна. Съдовете се подменят и допълват ежегодно. Организираното сметосъбиране и транспортиране на битовите отпадъци в община Неделино обхваща 100% от населените места. Недостатък е, че Община Неделино разполага с много малко съдове за събиране на отпадъци от сгурия и пепел. Налице е необходимост от осигуряване на нова специализирана техника за сметосъбиране и сметоизвозване.
- Община Неделино участва в РСУО-Мадан, което разполага с Регионално депо за неопасни отпадъци (определено като регионално през 2006 г.), въведено в експлоатация през 2015 г., компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на отпадъците, въведени в експлоатация през месец септември, 2021 г..
- Капацитетът на Клетка 1 на Регионалното депо за неопасни отпадъци е почти изчерпан. Към момента липсва източник на финансиране за изграждане на Клетка 2;
- При възможно финансиране, Община Неделино би въвела разделно събиране на отпадъци. Цялото количество генерирани отпадъци се транспортира до Регионално депо - Мадан до инсталацията за предварително третиране.
- Към момента не са раздавани съдове за фамилно компостиране на жителите от общината.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*ЧАСТ IX. АНАЛИЗ НА ПРИЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ И
СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКИ ПО
ПРЕДОТВАРЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА
ОТПАДЪЦИ*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

Предмет на анализа са приложените мерки и съществуващи практики по предотвратяване образуването на отпадъци.

Извършеният анализ отговаря на следните въпроси:

- Има ли установени практики по предотвратяване на отпадъците в общината?
- Има ли планирани и приложени административни мерки, които са стимул за физическите и юридическите лица да прилагат предотвратяване на отпадъците?

Информационно анализът е обезпечен чрез:

- Информация от проекти на местно ниво, насочени към предотвратяване на отпадъците;
- Преглед на нормативните актове на местно ниво.

IX.1. Предложени мерки и съществуващи практики по предотвратяване образуването на отпадъци

В Програма за управление на отпадъците на община Неделино, 2016-2020 г. са включени следните мерки за предотвратяване образуването на отпадъци:

- Повторна (многократна) употреба, която предотвратява превръщането на материала в отпадък;
- Директна употреба – напр. повторно пълнене на опаковки;
- Обновяване – подобряване, поддръжка в изправност;
- Използване на отпадъка като източник на резервни части;
- Реставриране – този процес може да включва пълно разглобяване на продукта и подмяна на основни части, като реставрирания продукт може да е със същите или дори с по-добри качества.

Към момента нито една от гореизброените мерки не е изпълнена.

В съответствие с НПУО 2021-2028 г. в настоящата програма следва да бъде включена Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъците със специален подраздел за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци.

За целите на изготвяне на Подпрограмата и необходимостта от извършване на преглед на добри практики по предотвратяване на отпадъците, вкл. на хранителни отпадъци, за територията на община Неделино е приложен уеб-базиран модел (инструмент) WASP-Tool (<http://wasp-tool.wastetools.com/>), разработен в рамките на проект: *„Разработване и демонстрация на уеб-базиран модел (инструмент) (WASP-tool) за предотвратяване образуването на отпадъци, насърчаващ местните власти за достигане на целите по чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците“*, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския фонд за регионално развитие, с Бенефициент П-Юнайтед ЕООД.

При зададено желание за предотвратяване образуването на отпадъци от фракция „хранителни“ на територията на община Неделино, WASP-Tool моделът генерира предложение от следните добри практики, подходящи за община Неделино и съобразени с условията и спецификите ѝ:

- *„Съдове за компостиране в градска среда“* - Снабдяване на заведенията за обществено хранене и пазари със съдове за компостиране, които могат да се използват като местни колективни съдове и да обслужват и групи от населението;

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

○ *„Плащай, колкото изхвърляш“* - Колкото по-малко изхвърляш, толкова по-малко плащаш. Цената на услугата за потребителя е пропорционална на количеството произведени отпадъци. По-конкретно, това се свежда до разделянето на таксата за генериране на отпадъци на две части: фиксирана и променлива. Фиксираната част зависи от броя членове на едно домакинство, докато променливата се изчислява според два фактора. Първият санкционира броя изпразвания на контейнера за не рециклируеми сухи отпадъци. Вторият е бонус за домакинствата, които извършват домашно компостиране – те получават намаление от 30% на променливата такса;

○ *„Консумация на границата на годността“* - Практиката може да се осъществи в малки и големи магазини за хранителни стоки, в които се отдели щанд за продукти с изтичащ (до 1 или 2 дни) срок на годност. Храната се предлага на много ниски цени, а защо не и безплатно.

○ *„Домашно компостиране“* - Снабдяване на домакинствата със съдове за компостиране (компостери) в ниско застроените части на града, където има сгради с дворове. Полученият компост се използва за подхранване на зелените площи около сградите;

○ *„Разделно събиране на отпадъци от храни“* - Изграждане на система за събиране на отпадъците от храни, която да разшири съществуващата вече изградена система за събиране на отпадъци от общински обекти, пазари и тържища. Общината комуникира с управлението на етажните собственици или с конкретни собственици и създава схема за събиране на отпадъците от храни. Разделното събиране на биоотпадъци от мястото на образуване като паркове, обществени зелени площи, пазари, ресторанти, домакинства, се изисква от чл. 34 от ЗУО и чл. 8, ал. 1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците. Изпълнението на това изискване допринася пряко към изпълнението на задължението за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци (ЗУО, чл. 31, ал. 1 т. 2).

○ *„Нахрани човек в нужда“* - Предотвратяване на разхищението на храна от заведения за обществено хранене, кетъринг, пазари и търговски обекти чрез хранителни банки, благотворителни кухни и др. Чрез обособяването на определени помещения на територията на всяка община, където съответните фирми могат да предоставят храни със съответния сертификат, спазвайки всички санитарно-хигиенни изисквания. Разширяване на съществуващата практика по отношение на

благотворителните кухни и хранителни банки чрез получаване на храна или продукти в срок за консумация.

Пълният текст на генерирания от WASP-Tool модела документ - Стратегия с приложими мерки за предотвратяване образуването на отпадъци (при зададена фракция за предотвратяване „хранителни“), с вкл. стойности за икономически, социални и екологични индикатори за всяка една от гореизброените мерки (като стойност за изпълнение на мярката/ количество отпадъци, което се очаква да се предотврати и др.), е представен в **Приложение 3** към настоящата Програма.

IX.2. Основни изводи и препоръки

Въз основа на извършения анализ, са изведени следните изводи и препоръки:

- Община Неделино не е изпълнила мерки за предотвратяване образуването на отпадъци, поради липса на финансиране и/или липса на интерес от гражданите. Установена е необходимост през новия програмен период да се наблегне на реализирането на мерки за предотвратяване образуването на отпадъци.

- В съответствие с НПУО 2021-2028 г. в настоящата Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци следва да се наблегне на предотвратяване образуването на хранителни отпадъци, като следва предложените мерки да се позовават на добри европейски практики. За целта е приложен веб-базиран модел (инструмент) WASP-Tool (<http://wasp-tool.wastetools.com/>), разработен в рамките на проект: *„Разработване и демонстрация на веб-базиран модел (инструмент) (WASP-tool) за предотвратяване образуването на отпадъци, насърчаващ местните власти за достигане на целите по чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците“*, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския фонд за регионално развитие, с Бенефициент П-Юнайтед ЕООД.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част X. Анализ на икономическите
инструменти и стимули в областта на
управлението на отпадъците и
ефективността от действието им*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

Настоящият анализ се отнася до икономическите инструменти и стимули в областта на управлението на отпадъците и ефективността от действието им.

Извършеният анализ дава отговор на следните въпроси:

- Кои са икономическите инструменти и стимули, които се прилагат в общината?
- Какви са общите приходи от ТБО и каква е структурата и събираемостта на приходите от ТБО?
- Прилагат ли се стимулиращи елементи за екологосъобразно управление на отпадъците при определяне на ТБО?
- Какви са дължимите суми за обезпеченията и отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО и каква е степента на заплащане на дължимите суми по тези обезпечения и отчисления?
- Какъв подход се прилага от Общината за определяне на размера на цените и на таксите за услуги за управление на битовите отпадъци?

Като методологична основа и насоки за извършване на анализа са използвани:

- анализите към НПУО 2021-2028 г.;
- правилници, наредби и решения, одобрени от ОбС, отнасящи се до определяне на такси и цени, свързани с управление на отпадъците;
- програми и отчети на Общината относно управление на отпадъците;
- информация, набрана от финансовия отдел и други структури на Общината чрез предварително подготвен въпросник.

Х.1. Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците

Икономическите инструменти в сектора на управлението на отпадъците са механизми, въведени от държавата, които правят по-изгодно за населението и бизнеса да рециклират и оползотворяват отпадъците, вместо да ги депонират. Изследванията показват, че въвеждането на такива механизми в различните европейски страни е довело до намаляване на депонираните количества отпадъци и до преминаване към по-високите нива в йерархията на управлението на отпадъците.

Х.1.1. Такси за депониране и третиране

Към тази група инструменти се включват обезпечения за покриване на последващи разходи за затваряне на депата и отчисления за депониране на отпадъци. Този финансов инструмент се прилага в страната от 1 януари 2011 г. съгласно действащия по това време Закон за управление на отпадъците. Новият Закон за управление на отпадъците (Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г. и с последни изменения от 5 Март 2021 г.) отново въведе тези финансови инструменти с разпоредбите на чл. 60 и чл. 64.

Обезпечения по чл.60 от ЗУО

Те се правят на всеки тон депониран отпадък. Целта на обезпеченията е в периода на експлоатация на съответното депо да се акумулира финансов ресурс, който собственикът на депото да използва за неговото закриване и рекултивация, след изчерпване на капацитета му.

Задължението за обезпеченията по чл. 60 се отнася и за общините, в случаите, в които те се явяват собственици на депо за отпадъци, независимо дали става въпрос за битови, строителни или опасни отпадъци, като обезпеченията не могат да бъдат под формата на банкова гаранция. В случаите, в които дадено депо за отпадъци се използва от няколко общини на регионален принцип, то обезпеченията се внасят пропорционално на количествата депонирани отпадъци. Важно е да се подчертае, че натрупаните средства остават притежание на собственика на депото.

Съгласно Протокол 20/12.11.2019 г. от Общото събрание на РСУО-Мадан е прието за периода от 01.06.2019 г. до 01.06.2020 г. разплащането на финансовите средства на трите общини от Сдружението да бъде, както следва:

- Община Мадан – 40.46%
- Община Златоград – 39.27%

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

- Община Неделино – 20.27%.

Размерът на обезпеченията за закриване и след експлоатационни грижи на площадката на депото в левове на тон отпадък се определя от собственика на депото (Общината) въз основа на инвестиционния проект и/или проекта за рекултивация по формули, представени в приложение към Наредба № 7 от 19 декември 2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци, издадена от министъра на околната среда и водите. Размерът на обезпеченията на тон отпадък се актуализира от общината – собственик на депото на всеки три години в съответствие с индекса на потребителските цени, публикуван от НСИ, и/или при промяна в параметрите за определянето му, която води до изменение от над 15% от първоначално определения размер на отчисленията за тон депониран отпадък.

В случай, че събраните средства в сметката в РИОСВ на общината са недостатъчни за приключване на дейностите по закриване и след експлоатационни грижи на площадката на депото, Общината осигурява остатъка от средствата. Когато след приключване на дейностите по закриване и след експлоатационни грижи на площадката на депото останат средства на Общината в сметката в РИОСВ, същите подлежат на възстановяване на общината за извършване на дейности по управление на отпадъците.

Съгласно Протокол 28/08.01.2022 г. от Общото събрание на РСУО-Мадан е приета цена за депониране на 1 t битов отпадък за 2022 г. постъпил от общинските системи за организирано събиране и извозване на отпадъци на РДНО, както следва:

- размерът на обезпеченията на тон отпадък по чл. 60 от ЗУО е 89,27 лв./t.

Отчисления по чл. 64 от ЗУО

Те се правят на всеки тон депонирани отпадъци с цел натрупване на средства както за изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци, осигуряващи изпълнение от общините на нормативните изисквания, така и за извършването на последващи експлоатационни разходи, свързани с изградените съоръжения и инсталации за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци. Целта на отчисленията като икономически инструмент е да стимулират общините да намалят количествата на депонираните отпадъци за сметка на рециклираните и оползотворени отпадъци и да се натрупат средства за изграждане на инфраструктура за третиране на отпадъците. В случаите, в които дадено депо за отпадъци се използва от

няколко общини на регионален принцип, то отчисленията се внасят пропорционално на количествата депонирани отпадъци. Отчисленията се заплащат от общините, когато са собственици както на депо за битови, така и на депо за строителни отпадъци.

Размерът за отчисленията за всеки тон депониран отпадък на депата по години е представен в следващата таблица.

Таблица 4. Размер на отчисленията по чл. 64 от ЗУО (лв/тон)

Депо	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
За депа за неопасни отпадъци	15	22	28	36	40	45	57	69	82	95
За депа за неопасни и/или инертни отпадъци	15	22	28	36	40	45	57	69	82	95

X.1.2. Такса битови отпадъци

Механизмът за финансиране изпълнението на задълженията на общините по управлението на битовите отпадъци, възложени със Закона за управление на отпадъците (ЗУО), е регламентиран със Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). Въведена е такса за „битови отпадъци”, която се заплаща за услугите по:

- събиране и транспортиране на отпадъци до депа и други съоръжения за третиране;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци;
- поддържане чистотата на териториите за обществено ползване.

По закон таксата трябва да включва пълните разходи за услугите. Постъпленията от таксата имат целеви характер и не могат да се изразходват за финансиране на други публични услуги, предоставяни от общините. Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за осигуряване на услугите. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно.

Община Неделино следва да предприеме действия за проучване и разработване на метод за справедливо определяне на таксата за битови отпадъци, според реално

формирано количество отпадъци и диференцирано облагане за юридическите и физическите лица.

В **Таблица 5** са представени приходите от такса за битови отпадъци в контекста на общинския бюджет в Община Неделино през последните пет години.

Таблица 5. Приходи от такса за битови отпадъци в контекста на общинския бюджет в Община Неделино

Параметър	2017	2018	2019	2020	2021
Общо приходи от местни данъци и такси	783830	475059	261618	722000	632000
Общо приходи от такса битови отпадъци (лв.)	271401	138501	138179	143000	166000
Разходи по дейност „Чистота“	490000	109000	137000	462000	277000

Данните от **Таблица 6** показват, че приходите от такса битови отпадъци са недостатъчни да покрият разходите по дейност „Чистота“.

Х.2. Основни изводи и препоръки

Въз основа на извършения анализ са изведени следните основни изводи и препоръки:

- Община Неделино следва да предприеме действия за проучване и разработване на метод за справедливо определяне на таксата за битови отпадъци, според реално формирано количество отпадъци и диференцирано облагане за юридическите и физическите лица.

- Приходите от такса битови отпадъци са недостатъчни да покрият разходите по дейност „Чистота“.

Приложение № 1
Анализ на състоянието на управлението на
отпадъците
към
Програма за управление на отпадъците на
община Неделино,
2022-2028 г.

---

*Част XI. Анализ на финансовите потоци
по управление на дейностите с
отпадъците*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

Предмет на анализ е финансирането в общината относно количествата и потоците отпадъци и дейностите, свързани с тяхното управление.

Извършеният анализ отговаря на въпроса кои са източниците и формите на финансиране на управлението на битовите отпадъци в общината.

Като методологична основа и насоки за извършване на анализа са използвани анализите към НПУО 2021-2028 г., правилници, наредби и решения, одобрени от ОбС, отнасящи се до разходите на Общината за управление на отпадъците, информация, набрана от финансовия отдел и други структури на Общината чрез предварително подготвен въпросник.

XI.1. Анализ на финансовите потоци по управление на дейностите в отпадъците

Оперативните разходи в управлението на отпадъците се разделят между организациите по оползотворяване на отпадъците и общините (за управлението на битовите отпадъци).

Средствата на община Неделино включват средства от такса за битови отпадъци и собствени приходи (местни данъци, постъпления от наеми, продажба на имущество и др.), които след покриване на оперативните разходи по предоставянето на различни услуги, в случай на икономии, се насочват за инвестиционни цели.

По линия на ОПОС 2014-2020 г. на РСУО-Мадан е предоставено финансиране под формата на безвъзмездна финансова помощ (БФП) на стойност 6 736 381.56 лв. за изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране.

В съответствие с отговорностите, вменени им по силата на ЗУО, общините предоставят и финансират следните услуги, свързани с управлението на отпадъците:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- събиране, включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Разходите за предоставянето на тези услуги се финансират чрез постъпления от такса за битови отпадъци, която населението и бизнеса заплащат на годишна база. Тези разходи се отчитат в общинските бюджети по дейност 623 „Чистота“ по Единната бюджетна класификация (ЕБК). В допълнение към тези разходи, общините отчитат и други разходи по дейност "627 "Управление на дейностите по отпадъците", включващи разходи по проекти (ОПОС и др.).

XI.2. Основни изводи и препоръки

Въз основа на извършения анализ са изведени следните основни изводи и препоръки

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ КЪМ
ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА НЕДЕЛИНО, 2022 – 2028 г.

○ Необходимо е Община Неделино да предприеме действия за определянето на такса битови отпадъци в съответствие с принципа „Замърсителят плаща“;

○ През изминалия програмен период на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. РСУО-Мадан, в което участва община Неделино, е ползвало финансиране по програмата за изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране. Настоящият проект на програма „Околна среда“ за програмен период 2021-2028 г. предвижда финансиране на мерки и дейности от НПУО 2021-2028 г., така че сдружението би могло да се възползва от финансиране за изграждане на допълнителни клетки и довеждаща инфраструктура на РДНО.

